

Катерина ЗВЕРЕВА:
«Київ – гостинне місто. Тут кожен знаходить те, що шукає»

стор. 18

**Зручна
TV-програма**

стор. 10-16

■ МОЛОДІ КИЯНИ ОБ'ЄДНАЛИСЯ ДЛЯ ДІЄВОЇ ПІДТРИМКИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ РЕФОРМИ, УХВАЛИВШИ «ДЕКЛАРАЦІЮ НЕБАЙДУЖИХ». ВОНИ РІЗНІ ЗА ОСВІТОЮ, РОДОМ ЗАНЯТЬ, СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИМИ ПОГЛЯДАМИ ТА УПОДОБАННЯМИ. АЛЕ ЄДИНІ В ПИТАННІ ПІДТРИМКИ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ. ПРО ЦЕ НА ПОВНИЙ ГОЛОС І ЗАЯВИЛИ У СВОЇЙ ЛАКОНІЧНІЙ, АЛЕ ЗМІСТОВНІЙ ДЕКЛАРАЦІЇ.

Продовження теми на 19-й стор.

ПРОБЛЕМА

Довгобуду: чому відкладаються новосілля

Добудувати об'єкти незавершеного будівництва та захистити людей, котрі вклали кошти в довгобуду, обіцяють у Мінрегіоні. Тут запевняють, що відповідні законопроекти передадуть парламентарям уже цього року.

Продовження на 5-й стор.

МЕГАПОЛІС

Музею на Поштової бути?

■ ЗАХИСНИКИ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ПАМ'ЯТКИ КРОК ЗА КРОКОМ НАБЛИЖАЮТЬСЯ ДО МЕТИ

Комісія Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування підтримала проект рішення, яке вможливує створення повноцінного історико-археологічного музею на території розкопок прибережного кварталу Середньовічного Києва, що на Поштової площі.

Продовження на 6-й стор.

СИТУАЦІЯ

Чим завершиться земельна битва?

■ НА ТЕРИТОРІЇ КІНОСТУДІЇ ІМЕНІ ДОВЖЕНКА ХОЧУТЬ ЗБУДУВАТИ АВТОЗАПРАВКУ, ЯКА «ГОДУВАТИМЕ» ОФШОРНІ ФІРМИ

Цьогоріч виповнюється 90 років від дня заснування кіностудії. Проте замість ювілейних заходів навколо «українського Голлівуда» роздувають земельні скандали.

Продовження на 7-й стор.

БУДЬМО ЗДОРОВІ

Під пресом стресу

■ КОЖНІЙ ЛЮДИНІ БАЖАНО МАТИ НЕ ТІЛЬКИ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ, А Й СІМЕЙНОГО ПСИХОЛОГА

Із президентом Української асоціації лікарів-психологів Богданом Божуком ми говорили не лише на тему психологічної реабілітації бійців АТО, а й загалом про стан психічного здоров'я нації.

Продовження на 20-й стор.

ПАРК КУЛЬТУРИ

Через родину Якутовичів – про українське мистецтво

■ ЗАПУСКАЄТЬСЯ ПІЗНАВАЛЬНИЙ МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ ПРОЕКТ

Як жили київські художники у другій половині ХХ століття, що впливало на їхню творчість та про найяскравіші здобутки розповість Yakutovich Academy.

Продовження на 22-й стор.

ФОТОФАКТ

Мер Києва Віталій Кличко передав символічні ключі від «Євробачення» меру Лісабона Фернандо Медіні. Цієї весни саме португальська столиця прийматиме пісенний конкурс.

Київський міський голова підкреслив, що музику люблять всі і вона єднає світ, робить його добришим, дарує людям настрій. І саме завдяки «Євробаченню» люди в усьому світі мають можливість через музику дізнатися про культуру, характер, вподобання людей у багатьох країнах.

– Ми вітаємо Лісабон і чекаємо на чудове музичне свято цієї весни! І, скажу чесно, дуже сподіваюся, що через рік Лісабон поверне ключі від «Євробачення» знову Києву! – пожартував Віталій Кличко.

ЗДОРОВ'Я

«Доступні ліки» – безкоштовно

З початку року до участі в програмі «Доступні ліки» приєдналися 20 суб'єктів господарювання.

– Наразі у більш ніж 300 аптеках столиці кияни можуть реалізувати рецепти за Програмою. Надалі перелік фармацевтичних закладів збільшуватиметься, – сказала директор Департаменту охорони здоров'я Валентина Гінзбург. – Для участі у програмі «Доступні ліки» необхідно звернутись до лікаря, отримати виписаний

рецепт із зазначенням діючої речовини, прийти до аптеки та одержати ліки.

Йдеться про урядову програму забезпечення кожного громадянина України необхідними лікарськими засобами, які покращать якість його життя та зможуть запобігти виникненню ускладнень від хронічних хвороб.

– Програма «Доступні ліки» дає можливість кожному українцю отримати безкоштовно або з незначною доплатою ліки за трьома категоріями: серцево-судинні за-

хворювання, бронхіальна астма, діабет 2 типу, – нагадала Валентина Гінзбург. – Механізм роботи Програми наступний: держава компенсує вартість найдешевшого лікарського засобу, який подав заявку на участь в програмі «Доступні ліки». Тобто, такий препарат пацієнт матиме змогу отримати безкоштовно. Дорожчий препарат, ціна на який не перевищує граничну референтну, пацієнт може отримати, доплативши різницю між мінімальною та роздрібною ціною обраного препарату.

ВИРОБНИЦТВО

У Києві презентували електронний каталог експортерів

Електронний каталог підприємств-експортерів сприятиме пізнаваності київських виробників на міжнародних ринках – пояснив директор Департаменту промисловості та розвитку підприємництва Андрій Мельничук під час презентації продукту для дипломатичних і торгових представників зарубіжних посольств в Україні.

Електронний каталог експортоорієнтованої продукції столичних підприємств розроблено з метою ознайомлення іноземних дипломатів із економічним

потенціалом промислових підприємств Києва, а також для встановлення міцних ділових контактів між київськими та іноземними підприємцями.

– Презентація в каталозі можливостей промислових підприємств столиці може стати додатковим дієвим інструментом залучення інвестицій в економіку Києва та нарощування експортного потенціалу столичних товаровиробників, – зазначив Андрій Мельничук.

Двомовна електронна версія каталогу містить інформацію про сотню промислових підприємств Києва. У планах на 2018 рік – підготовка друкованого видання та розширення бази підприємств.

ТРАНСПОРТ

Американський супутник прилетів на «Руслані»

Український літак «Руслан» авіакомпанії «Авіалінії Антонова» перевіз великий американський супутник з Вашингтона в місто Кайєнна (Французька Гвіана). В 50 кілометрах від цього міста знаходиться космодром Куру.

Супутник зв'язку «Al Yah 3» (вагою 23 тонни) – перший такого роду апарат, створений американською компанією Orbital ATK.

АН-124-100 «Руслан» перевіз обладнання в спеціальному контейнері (довжина 11,4 метра, ширина 4,6 метра, висота 4,1 ме-

тра). Для забезпечення транспортування космічного устаткування, враховуючи великі габарити та вагу вантажу, державним підприємством «Авіалінії Антонова» було розроблено і виготовлено низькопрофільну естакаду. Завдяки їй супутник безпечно завантажили і вивантажили.

БЛАГОУСТРІЙ

У Києві встановлюють урни для небезпечних відходів

Перші спецурни для відпрацьованих батарейок, енергозберігаючих ламп і ртутних термометрів розмістили на вулицях Ярослава Вал, 19 і Мала Житомирська, 11. Ще 106 таких конструкцій протягом першого кварталу з'являться в усіх районах столиці.

Лампи і термометри комунальники рекомендують викидати в упаковці або обернувши папером. При цьому биті термометри залишати в контейнерах заборонено – їх приймають за адресою: вул. Вишгородська, 21.

Встановлення контейнерів для небезпечних відходів дасть можливість акумулювати їх в одному місці (й так само організовано відправляти на утилізацію) і є дуже важливим кроком в напрямі стабілізації техногенної безпеки в столиці.

Нагадуємо, що конструкції для небезпечних відходів встановлені виключно для обслуговування житлового сектору, а всі юридичні особи відповідно до чинного законодавства повинні мати власні договори на утилізацію своїх небезпечних відходів.

ГРОМАДА – ВЛАДІ

Що хвилювало киян: комуналка, транспорт, дороги

За 2017 рік Контактним центром Києва (тел. 15-51) прийнято більше 999 тисяч звернень громадян. Однак, як повідомляє прес-служба організації, до їх операторів люди додзвонювалися 1 мільйон 760 тисяч разів.

Кияни скористувалися контактним телефоном 740 289 разів, 4 тисячі на добу. Крім того, через Інтернет подано більше 175 тисяч заяв; через Національний контактний центр до міського центру надійшло ще 84 029 скарг. Що найбільше турбувало громадян: житлове господарство – 598 023 звернення; транспорт, дорожнє господарство – 33 473 звернення; пропозиції, зауваження, побажання, претензії по роботі – 21 249 звернень; соціальне забезпечення

– 19 628 звернень; охорона здоров'я та ветеринарна медицина – 8 373 звернення.

– У періоді «пікових» навантажень кількість дзвінків зростала майже удвічі (на початку опалювального сезону, в період гідравлічних випробувань та через інші сезонні питання), – розповідають у міському Контакт-центрі. Для зменшення часу очікування з'єднання з оператором до прийому дзвінків долучалися працівники інших відділів установи.

УВАГА – ВАС БАЧАТЬ!

Камер відеоспостереження стане більше

Робота зі встановлення та підключення відеокamer на вулицях Києва буде продовжуватися. Про це повідомив заступник голови КМДА Дмитро Давтян.

Фот: Павло ПІЦЕНКА

– У 2017 році встановлено 1378 камер, що увійшли до системи відеоспостереження Києва. Зокрема 206 камер встановлено до «Євробачення» (на центральних площах і вулицях міста, у парку «Наталка», на Парковій дорозі, Броварському проспекті). Ще 10 районів Києва, Труханів острів, бульвар Тараса Шевченка охоплені 1172 камерами, – повідомив Дмитро Давтян.

За його словами, усі встановлені камери відеоспостереження оснащені

смарт-функціями. Так, у місті встановлено 1023 оглядових камери, 247 камер із розпізнаванням функцій номеру на автомобілях, 68 – роботизованих, 23 – для аналізу трафіку дорожнього руху, 10 – із детекцією облич, 5 – панорамних камер PanoVu, 2 – із системою фіксації швидкості.

Окрім того, закуплено 674 камери відеоспостереження. Їх заплановано встановити: на всіх виходах-входах до станцій метрополітену – 195 камер, на виїздах-в'їздах до столиці – 139 і на світлофорних перехрестях – 340 камер.

– Усі закуплені камери відеоспостереження – зі смарт-функціями. Це означає, що місто поступово, але впевнено «розумнішає». Я неодноразово чув про те, що, мовляв, спостереження – це не зовсім правильно щодо приватності, однак мова йде про безпеку міста, його мешканців і гостей, – підкреслив Дмитро Давтян.

БЕЗПЕКА

Для боротьби з кіберзлочинністю

У Києві відкрився перший Ситуаційний центр із забезпечення кібербезпеки.

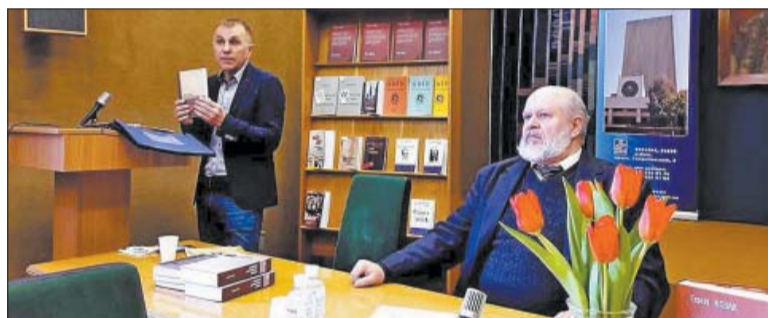
«Ключовими можливостями Центру стануть система виявлення і реагування на кіберінциденти і лабораторія комп'ютерної криміналістики. Вони дозволять попереджати кібератаки, встановлювати їх походження, аналізувати для

вдосконалення протидії», – йдеться в повідомленні СБУ.

Як зазначається, Ситуаційний центр готовий надавати необхідний захист не тільки об'єктам критичної інфраструктури, державним установам і підприємствам – будь-який представник великого, середнього і навіть малого бізнесу може звернутися в Центр за консультаціями і допомогою.

КИЇВ ЧИТАЄ

Чотири томи про українську діаспору

В Національній бібліотеці імені В.І. Вернадського (НБУВ) відбулася презентація бібліографічного дослідження «Раритети української діаспори» (чотири томи) відомого дослідника та літературознавця Сергія Козака.

Як відомо, в 2017 році видавництво «Ярославів Вал» отримало Гран-прі всеукраїнського конкурсу «Краща книга України» за це видання.

Сергій Козак – автор багатьох книжок, зокрема на тему діаспори: «Українська література у вигнанні», «Українська діаспора: літературний контекст» та багато іншого.

ПРИПИС

Мінкульт заборонив будівництво готелю

Міністерство культури України заборонило будівельні роботи на Андріївському узвозі, де ПП «Маркон» мало намір звести 9-поверховий готель.

Припис міністерства став реакцією на численні звернення щодо незаконності цього будівництва, що надходили від столичних ак-

тивістів. Таке рішення пов'язано з тим, що ця територія входить до охоронної зони об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Згідно з чинним законодавством, висота будівництва тут обмежена – не вище ніж 9 метрів. Забудовник планує звести на Андріївському узвозі 9-поверховий готельний комплекс висотою в 30 метрів.

ОСВІТА

Нова школа – за кошти шведських інвесторів

В Оболонському районі Києва збудують нову приватну школу.

Обсяг інвестицій в будівництво закладу складе 200 млн гривень. За проектом, він розміститься на території 2,2 га (проспект Героїв Сталінграда, 10-в) та розрахований на 660 місць.

Наразі проект школи знаходиться на стадії проектування. Згідно з умовами інвестиційного договору, власники компанії East Capital (Швеція) – однієї з

найбільших інвестиційних компаній Західної Європи, розпочнуть будівництво через рік, а введення школи в експлуатацію планується через 5 років.

До участі в проекті будуть залучені кращі проєктанти й архітектори, в тому числі із Західної Європи. Також планується використання послуг європейських будівельних організацій.

АКЦІЯ

Кияни зможуть пройти позачергові обстеження

Упродовж десяти днів кияни зможуть пройти позачергові обстеження для ранньої діагностики онкологічних захворювань.

Про профілактичну акцію до Всесвітнього дня боротьби з раком повідомила директор Департаменту охорони здоров'я Валентина Гінзбург.

Для цього в комунальних закладах охорони здоров'я організовані

освітні заходи, безкоштовні консультації та діагностичні процедури.

– Згідно з графіком, до 9 лютого 2018 року, усі охочі зможуть пройти огляд у лікарів: онколога, ендокринолога, гінеколога, дерматовенеролога, хірурга-онколога тощо.

ЗВ'ЯЗОК

Wi-Fi на залізниці?

Безкоштовно чи оплатити – такі варіанти доступу до Інтернету на залізничному транспорті розглядають в «Укрзалізниці».

– Wi-Fi сьогодні забезпечені поїзди категорії «Інтерсіті+». Ми продовжуємо роботу, пов'язану з поліпшенням якості сигналу і пропускної здатності трафіку. Тут є один принциповий момент. Сьогодні це безкоштовна послуга. У той же час у більшості країн Європи, де в поїздах надається послуга Wi-Fi, вона платна», – зауважив в.о. голови правління ПАТ «Укрзалізниця» Євген Кравцов.

За його словами, «Укрзалізниця» розглядає кілька шляхів вирішення цієї проблеми. Перший – це залишити послугу безкоштовною і покращувати її якість в нинішньому стані, другий – зробити її платною для пасажирів.

Який із варіантів буде обрано, керівник УЗ зазначив, що це залежить від переговорів з підрядниками і від економічних умов, оскільки компанія хоче реалізувати цей проект без додаткових витрат.

ДОЗВІЛЛЯ

На ВДНГ відкривають криту ковзанку

На території Національного комплексу «Експоцентр України» (ВДНГ) з'явиться постійно діюча крита льодова арена. Її спорудження почнуть 1 лютого і планують завершити до квітня 2018 року.

«Каток на ВДНГ» з'явиться на малому конкурному полі, розміри споруди – 30х90 метрів. Каток буде відкрито для хокею, а також для масових катань на ковзанах. У вихідні дні на ковзанці планують проводити змагання.

Як повідомляє керівник «Експоцентру України» Євген Мушкін, в цьому році тут планують розпочати більш активний розвиток спорту і здорового способу життя.

– В Голосіївському районі до цього не було жодного крита катка для тренувань і змагань. За своїми характеристиками льодова арена буде відповідати особливим стандартам і зможе приймати змагання. Так, пропускна здатність катка для хокею і фігурного катання складе 50 осіб на годину, для масових катань – 90 осіб на годину, – розповів Євген Мушкін.

Простір для віртуальної реальності

У кінотеатрі «Планета Кіно» відкривається найбільший VR-простір в Києві з 20 ігровими кімнатами.

Кімнати віртуальної реальності оснащені датчиками, які відстежують рухи людини. Для гри використовуються шоломи з екраном здатністю 2160х1200 пікселів, акселерометром, гіроскопом, датчиками руху очей і голови, а також бездротові контролери зі

зворотним HD-зв'язком. В каталозі ігор зараз представлені шутери, симулятори, головоломки, спортивні ігри.

Надалі контент поповнять матеріалами до голлівудських фільмів, адаптованими для технології віртуальної реальності.

ВИСТАВКИ

«Київ туристичний» у Мадриді

На 38-й щорічній туристичній виставці FITUR (Мадрид, Іспанія) презентували туристичні можливості та потенціал столиці України в рамках роботи стенду «Київ туристичний».

– Україна вперше взяла участь у цьому заході. Столиця привезла із собою найголовніше – кубок фіналу Ліги Чемпіонів 2018, що стало основним «магнітом» стен-

ду. Також було проведено розіграш квитків на фінал до Києва, у якому взяли участь близько 1000 претендентів, – розповів начальник Управління туризму і промоцій КМДА Антон Тараненко.

Він повідомив, що під час роботи було висвітлено туристичну привабливість Києва, ознайомлено гостей і мешканців Королівства Іспанія з туристичними можливостями та потенціалом

української столиці, розповсюджено рекламно-інформаційну друковану та сувенірну продукцію, зокрема із логотипом «Київ – місто, де все починається».

Виставка проходила у Мадриді в 12 павільйонах найбільшого виставкового центру столиці Іспанії – IFEMA. До події долучилися близько 160 країн, які протягом 5 днів привернули до себе увагу майже 150 тисяч відвідувачів.

ПРОЕКТ

Запрацює дитячий бізнес-інкубатор

У столиці з ініціативи Малої академії наук (МАН) створять дитячий бізнес-інкубатор.

– Мала академія – це генератор ідей. Щороку ми виявляємо близько півтисячі нових, цікавих проєктів, які можна реалізувати, зазначив президент Малої академії наук Станіслав Довгий. – Ми завжди підкреслюємо, що наука – це рушій економіки. Але все починається з ідеї і шлях від її виникнення до реалізації – довгий і непростий. Наша задача допомогти молодим науковцям його здолати.

До речі, при МАН працює Центр інтелектуальної власності, в якому юним науковцям допомагають отримати патенти на розробки. За роки існування Центру інтелектуальної власності юним науковцям видали близько 100 патентів. Він необхідний для реалізації ідеї.

У МАН навчається 250 тисяч українських школярів. Більшість проєктів розраховані на старшокласників, але в деяких можуть брати участь й учні 7-х класів. З цього року МАН співпрацює навіть з учнями молодших класів.

У найближчих планах академії створити бізнес-інкубатор для юних винахідників, який розміститься у кінотеатрі «Єреван». На базі такого бізнес-інкубатора буде лабораторна база, лекторій та школа бізнесу.

«Муниципальная варта» – перший крок до створення муниципальной поліції Києва

Майже рік в Києві існує «Муниципальная варта» – громадське формування, створене за сприяння КМДА та покликане допомагати поліції забезпечувати правопорядок на вулицях міста. Проте кияни досі шукають відповідь на питання: «Чим займаються вартові та навіщо столиці потрібні правоохоронці, підконтрольні міській адміністрації?». Скептично налаштовані кияни побоюються, що муниципали стануть «приватною армією міської адміністрації та будуть прикривати «темні справи»...

ВЛАДА

Віталій КЛИЧКО, Київський міський голова:

– Ще одним напрямком, який має бути реалізований у рамках децентралізації, є запровадження муниципальной поліції, яка стежитиме за дотриманням правопорядку у містах. Безпека для кожного з нас є важливим питанням. Ефективно працює муниципальна поліція і у Франції, і в Німеччині, США, багатьох інших країнах. Нам потрібна муниципальна поліція, яка підконтрольна громаді. Ми розуміємо, що в Національній поліції є багато завдань та проблем. Наприклад, штрафи за неправильне паркування автівок – це функція виключно муниципальной поліції. Для допомоги поліції у забезпеченні правопорядку на вулицях Києва була створена «Муниципальная варта». Це перший крок до створення муниципальной поліції Києва.

Олег КУЯВСЬКИЙ, начальник управління з питань взаємодії з правоохоронними органами із забезпечення правопорядку і муниципальной безпеки КМДА:

– Не коректно називати «Муниципальную варту» муниципальной поліцією. Нині у Верховній Раді готується до другого читання закон про створення муниципальной поліції – «Про муниципальную варту». Тобто якщо для нашого формування «Муниципальная варта» – це власна назва, то в законі так уже називається

організаційно-правова форма муниципальной правоохоронного органу...

Зараз ми відпрацьовуємо практику роботи, механізми взаємодії з правоохоронними органами. Сподіваємося, що прийняття закону «Про муниципальную варту» передуватиме пілотний проект створення муниципальной правоохоронного органу в Києві, на базі наших ГФ «Муниципальная варта» та КП «Муниципальная охорона». Поки закон не прийняли, але ми фактично почали формування прототипу муниципальной поліції.

Дмитро БІЛОЦЕРКОВЕЦЬ, народний депутат України:

– Сміття, МАФи, неправильне паркування, стихійна торгівля – проблема на сьогодні пов'язана лише з одним – у нас у країні практично не працює адміністративна відповідальність. Тобто за вчинене адміністративне правопорушення практично ніхто не відповідає. На жаль, поліція не в змозі запобігати адміністративним правопорушенням. Вони дійсно дуже сильно завантажені, їм не вистачає великої кількості співробітників, і фактично поліція навіть не заперечує, що адмінвідповідальністю вони навіть не займаються. Вони займаються кримінальною відповідальністю, масштабними злочинами і профілактикою з точки зору тероризму... Містам потрібно дати повноваження щодо складання адмінпротоколів і створення муниципальной поліції.

Дмитро СТРИЖОВ, депутат Київської ради:

– Муниципальная варта буде ще одним збитковим підприємством, як і «Київ-парксервіс». Охоронний бізнес – дуже конкурентна сфера. Сьогодні в Україні понад 5 тис. охоронних підприємств, в яких і так недобір людей. І ці фірми теж готові брати на роботу учасників АТО на гідну зарплату. Але не треба забувати, що відповідно до Закону «Про охоронну діяльність» охоронці повинні мати не тільки досвід ведення бойових дій, а й пройти відповідне навчання.

Валентин МОНДРИВСЬКИЙ, голова Подільської райдержадміністрації:

– Задля спільної роботи в забезпеченні правопорядку, безпеки дорожнього руху та попередження злочинів об'єдналися у співпраці з поліцією та громадським формуванням «Муниципальная варта» – підписали тристоронній меморандум про партнерство. Обговорили подальші спільні кроки співпраці та допомоги. Починаємо з Андріївського узвозу та центральної частини району, а далі – охопимо всю територію. Сподіваюся на гарні результати такої співпраці! Муниципальная варта не перебирає на себе повноваження поліції. Вона є допоміжним органом і підтримуватиме громадський порядок.

ГРОМАДА

Станіслав ШЕПЕЛЄВ, блогер:

– Муниципальная поліція має не бути як «дружинники», що толерантно ставляться до небезпечних елементів суспільства і «фільтрують» їх. Вона не має бути «кишеньковою» організацією, і не має їздити на Майдани і захищати політиків від народного гніву.

Влад ПЕТРЕНКО:

– Жодних мілітаристських формувань з назвою «поліція» не може бути, крім Національної поліції України. Всі інші – вигадуйте якісь інші назви. Але перед тим уважно прочитайте закон і розберіться в

повноваженнях. Це стосується і всіляких КП і ГФ, і ГО тощо. І на додачу – жодне з цих формувань не може дублювати однострою поліції.

Юлія СЕГЕДА, юрист:

– Є закон про охоронну діяльність, який забороняє використовувати назви державних органів. Але керівництво міста у нас вирішило, що з назвою «поліція» люди будуть плутатися, і за фактом вийшла піратська копія поліції: була скопійована форма Нацполіції, шеврони... У підсумку обиватель не відрізняє Національну поліцію від муниципальной. «Муниципали» вимагають пред'явити документи, і люди їх слухають, виконують їх вимоги, бо вважають, що це – справжня поліція.

Антон ДЕНЬГУБ, юрист:

– Кодекс України про адміністративні правопорушення не дозволяє членам формування затримувати громадян. Але закон дозволяє їм вимагати від громадян припинити адміністративне правопорушення та в разі потреби перевіряти документи, що підтверджують особу.

Роман СІНЦІН, волонтер:

– Це фактично «кишенькові» охоронні структури, які дуже схожі на поліцію, у кожного місцевого феодала або царька. Кожному умовному меру якогось райцентру хочеться мати свою «палицю». Запобігати незаконній торгівлі? Вони просто будуть «бабло» збирати – і все.

ЕКСПЕРТИ

Едуард БАГІРОВ, правозахисник:

– Звичайно, така структура потрібна, але в тому випадку, якщо керівників муниципальной поліції будуть призначати на відкритому голосуванні жителі конкретного району, адміністративної одиниці. А до тих пір, поки начальників «муниципалів» буде призначати голова райдержадміністрації, райради, міськради, це корупційна структура...

Григорій МЕЛЬНИЧУК, глава ради урбаністики міста Києва:

– Муниципальная поліція – це не якась кількість озброєних людей, які особисто підкорюються меру, як хтось собі це уявляє. Це можуть бути жінки передпенсійного віку, наприклад, які ходять і фіксують автомобілі, які не заплатили за парковку і, звісно, вони мають повноваження накладати штраф. У цьому зацікавлене місто. Відповідно, місто має фінансувати таку поліцію, визначати, скільки грошей потрібно, персоналу і т. ін. А городяни повинні визначати, якою має бути муниципальна поліція. Це не просто якийсь державний орган підтримання правопоряд-

ку, це люди, які просто допомагають добре працювати міській інфраструктурі.

Олег МАРТИНЕНКО, директор Центру досліджень правоохоронної діяльності:

– Якщо це муниципальна поліція за європейським зразком, вона займається адміністративними правопорушеннями і дрібними кримінальними злочинами, збирає матеріали і передає до суду, а серйозними злочинами займається центральна влада. Муниципальну охорону, яка працює у нас, зазвичай хочуть мати при собі всі мери, щоб обезпечити себе від силових нападів, а також для того, щоб вони виконували функцію збору платежів з неплатників і парковок. Але останню функцію можуть виконувати і звичайні комунальні служби.

Євген КРАПІВІН, експерт Асоціації УМДПЛ:

– Діяльність муниципальной варті є важливим елементом взаємодії поліції з громадою. Дійсно, патрульна поліція не може реагувати на всі порушення, особливо дрібні – куріння або розпивання алкоголю в

заборонених місцях. Саме тут поліцейським потрібна допомога. Водночас у суспільстві такі формування мають не найкращу репутацію, оскільки багато хто пам'ятає з радянських часів добровільні народні дружини (ДНД), які були «кишеньковими» поняттями міліції.

Володимир ТАРЧИНСЬКИЙ, провідний аналітик «Публічного аудиту»:

– Відповідно до досвіду багатьох інших країн, муниципальна поліція займається охороною об'єктів транспортної інфраструктури. А це означає, що під контролем правоохоронців будуть завжди багатолюдні станції метро, зупинки наземного громадського транспорту, вокзали і причали. Крім того, в її компетенції – безпека дорожнього руху, евакуація автомобілів, боротьба з неналежними парковками. Війна з незаконним будівництвом у столиці – також входить в зону відповідальності поліції. Ще одне завдання – стежити за дотриманням правил торгівлі.

Контролювати якість роботи муниципальной поліції повинен муниципалітет. Також на муниципальную поліцію має сенс покласти функції досудового розслідування злочинів невеликої та середньої тяжкості – таких, як

умисне тілесне ушкодження (легке і середньої тяжкості), крадіжка, грабїж, знищення або пошкодження майна, незаконне заволодіння транспортним засобом, хуліганство.

Антон КОЛУМБЕТ, речник «Муниципальной варті»:

– Громадське формування «Муниципальная варта» створено та функціонує згідно із законом України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону». Фактично ми є громадською організацією і тому не можемо вести комерційну діяльність та, відповідно, отримувати прибуток. Але для системної та стабільної роботи формування його учасники мають бути матеріально заохоченими. Саме тому в системі КМДА було створено комунальне підприємство «Муниципальная охорона». Метою діяльності підприємства є отримання прибутку шляхом укладання договорів на надання охоронних послуг об'єктам комунальної власності: школам, дитячим садкам, лікарням, музеям тощо. У такому разі вирають усі, насамперед міський бюджет: частина коштів, яку місто виділяє на охорону об'єктів комунальної власності, залишатиметься в бюджеті завдяки використанню міського комунального підприємства.

Довгобуду: чому відкладаються новосілля

Олег ПЕТРЕНКО

Добудувати об'єкти незавершеного будівництва та захистити людей, котрі вклали кошти в довгобуду, обіцяють у Мінрегіоні. Тут запевняють, що відповідні законопроекти передадуть парламентарям уже цього року.

ЙДУЧИ В ЄВРОПУ, ОЗИРНУЛИСЬ У СРСР

Торік Науково-дослідний проектний інститут містобудування виграв тендер на розробку нового законодавства. Його фахівці вивчили досвід вирішення проблем довгобудів у сусідів – як з Європи, так і з пострадянських держав. Що пропонують запозичити?

– Аналіз показав: такого розгону демократії в будівництві, як в Україні, більше ніде немає. У нас – абсолютна незахищеність тих, хто вкладає кошти, немає механізмів їх повернення, виконання зобов'язань. Часто за це й нема з кого спитати: не успадковується відповідальність по ланцюжку при зміні забудовника. Якщо продати довгобуд, то компенсації попереднім інвесторам вистачить... на пачку морозива. За невиконання графіка робіт і терміну здачі об'єкта – жодних наслідків, – такої думки про наше будівельне законодавство доктор економічних наук Юрій Марцевич.

А у Європі, запевняє Марцевич, фізичні особи не віддають кошти безпосередньо будівельникам, а вкладають за посередництва банків. Отримує гроші не забудовник, а замовник будівництва. Банк обов'язково вимагає гарантій, послідовно відслідковує їх дотри-

мання та використання коштів на всіх етапах будівництва. Тобто на кшталт того, як контролює свої позики державам МВФ.

– Жодна європейська країна не допускає стовідсоткового використання всіх коштів, банк видає їх частинами під жорстким контролем витрачання попередньої суми. Це те, що було за СРСР: перш ніж підписати «процентовку» (акт прийому виконання частини робіт, скажімо, за місяць), спеціаліст Будбанку виїжджав на об'єкт, власними руками все промацував, розглядав, переконувався і тільки після цього підписував документ, що дає право забудовнику на отримання чергового траншу коштів. Зараз у нас такого і близько немає», – розповідає пан Марцевич.

За його словами, в Україні договір між забудовником і кредитором – чотири сторінки, у Європі – більше ста: чітко, до дрібниць прописано все, що буде, якщо...

ГАРАНТУВАТИ МАЄ ДЕРЖАВА

У деяких країнах діють фонди-гаранти будівництва за рахунок внесків будівельних компаній (на

кшталт нашого Фонду гарантування вкладів для банків). Якщо котрийсь із забудовників збанкрутував, його об'єкт добудовують за кошти фонду. Звісно, що такі внески закладають у собівартість будівництва, тобто в ціну «квадрата».

Юрій Марцевич пропонує надавати в оренду ділянку під будову щонайменше на десять років.

– Якщо будівництво завершиться за три роки, це добре, а якщо станеться світова фінансова криза, як 2008-го, чи революція – це не

вина будівельників. Будівництво уповільнюється, договір оренди закінчується і починається корупція, викручування рук, – каже він.

Довгобуду – результат не лише шахрайств, а й помилок в розрахунках кошторисів, непередбачуваності цін на будматеріали, навіть підвищення мінімальних зарплат тощо. Тож будівельники часто просять громадян-інвесторів доплатити. Для цього за кордоном прописані механізми пошуку згоди, тобто досудового врегулювання спору, чіткі процедури проведення таких переговорів, фіксація наслідків. Є облік і контроль.

– Проблеми довгобудів є кругом у світі. Питання тільки в обсягах. Нагляд за будівництвом – обов'язок держави, ДАБІ. Якби він здійснювався належно, то двох третин нинішніх проблемних об'єктів не було б, – стверджує Марцевич.

НЕЗАКОННИМ ЗАБУДОВНИКАМ – АМНІСТІЮ?

Та є чимало довгобудів, які зводилися цілком законно, але будівництво заморожене здебільшого

через банкрутство забудовників. Аби захистити тутешніх інвесторів, варто, на думку виконавчого директора Конфедерації будівельників Віталія Грусевича, узаконити держреєстрацію майнових прав на квартири та нежитлові приміщення, які не введено в експлуатацію. Таким чином можна захистити людей також від подвійних чи й потрійних продажів житла на первинному ринку нерухомості.

– Ми пропонуємо такий механізм: перед тим, як продавати першу квартиру, забудовник мусить зареєструвати весь будинок у держреєстрі. Відтак будь-який реєстратор чи нотаріус бачитиме у реєстрі кожну квартиру і продати її повторно буде неможливо, – каже Віталій Грусевич.

І тут же погоджується, що при цьому виникнуть клопоти з продажем житла в розстрочку, яку нині практикує більшість забудовників. Бо як оформити право власності на квартиру, за яку сплачуватимуть пізніше роками? Чи не сплачуватимуть. Вихід – лише суд. Знову додаткові витрати, подорожчання «квадрата»...

ДУМКИ ВГОЛОС

Олег ПЕТРОВЕЦЬ, член Постійної комісії Київради з питань містобудування, архітектури і землекористування:

– Ми в Києві почали шукати правові механізми допомоги ошуканим громадянам. Спершу розглядали варіант, щоб давати якусь компенсацію з бюджету. Проте інші кияни як платники податків виступили проти – мовляв, чому наші гроші влада має дарувати комусь. Тому вирішили чинити так: інвестори кожного довгобуду можуть створити свій житлово-будівельний кооператив і переоформити на нього земельну ділянку, відведену колись горе-збудовнику.

Відтак ЖБК може вести перемовини з іншим забудовником про добудову об'єкта. Вже є приклади, коли відомі компанії знаходили економічну вигоду в земельній ділянці й завершували багатостраждальний довгобуд, люди отримували квартири.

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Чим замінити фальшиві «Бріотті»?

■ ЗЕЛЕНЕ НАМИСТО ДЛЯ ХРЕЩАТИКА ОБИРАТИМУТЬ КИЯНИ

Микола ПАЦЕРА

Нещодавно на Хрещатику з'явилися 10 дерев різних видів, один із яких кияни мають обрати для прикрашання головної вулиці столиці. Нові рослини замінять давно засохлі кінські каштани, висаджені під маркою «Бріотті».

Ось уже декілька років у самому центрі Києва вздовж головної вулиці «ростуть» патики засохлих каштанів, які псують не лише загальний вигляд, а й імідж європейської столиці. Ще в 2013 році їх саджанці привезли з італійського розсадника як каштани сорту «Бріотті», витративши по 5400 бюджетних гривень за кожен. Це зробили тому, що саме цей сорт каштану є стійким до несприятливого природного середовища, яке утворилося на Хрещатику внаслідок загазованості повітря та засоленості ґрунту.

Насправді ж дерева виявилися звичайними кінськими каштанами і вже буквально через два роки стали всихати.

І от наприкінці минулого року столична влада пішла на експеримент, щоб замінити їх іншими деревами. За ініціативи комунального об'єднання «Київзеленбуд» у рамках програми «Обери дерево для Хрещатики» тут було висаджено 10 дерев різних порід

віком 10-12 років, які закупила і подарувала місту етнокультурна організація Folk Ukraine. Її керівник Ігор Добруцький розповів «Вечірці», що саджанці закупили у солідному німецькому розсаднику майже по 600 євро за штуку. Це – клен гостролистий двох сортів, в'яз, гіркогоштан червоноквітковий («Бріотті»), дуб звичайний, горобина проміжна, граб звичайний, платан гібридний, вишня пташина, липа. Аби мінімізувати шкідливий вплив на їх кореневу систему солі, якою посипають вулицю взимку, дерева висадили у спеціальні декоративні туби з використанням сучасного методу поливу.

– Саджанці вміщуються у спеціальний пластиковий контейнер, який закопується на глибину два метри і піднімається над поверхнею на 40 сантиметрів, щоб туди

не потрапляла солоня вода з вулиці. Його заповнюють спеціальною земляною сумішшю із семи різних шарів, – розповідає Ігор Добруцький. – Полив здійснюється через спеціально вмонтовану систему труб «Довга вода», яка через спеціальні отвори потрапляє безпосередньо до коренів дерева – приблизно по 8 літрів на день. Така технологія дає 90-відсоткову гарантію нормального росту. При цьому ми не проти інших пропозицій щодо способів висадки і поливу – аби тільки дерева прижилися на Хрещатику.

Працівники «Зеленбуду» Шевченківського району, які висаджували дерева, вважають, що це зроблено дуже вчасно – у період їх глибокого вегетативного спокою, який настає після опадання листя. Тож

КОМЕНТАР

Юрій КЛИМЕНКО, доктор сільськогосподарських наук, завідувач відділу дендрології Національного ботанічного саду:

– Вважаю, що кінські каштани на Хрещатику всохли від шкідливих вихлопів автомобілів, а також від гіркогоштанової мінулої молі та неправильного поливу і догляду. Каштани ж сорту «Бріотті» вважаються стійкішими і, на мою думку, вони могли б бути висаджені на головній вулиці, оскільки символом столиці є саме каштан. Щодо інших порід, пропонованих зараз, то, скажімо, платан – південна рослина, чутлива до сильних морозів. Дуб може бути пошкоджений борошнистою россою та шкідниками. Клен в місті часто страждають від крайового опіку листя... Отже найоптимальнішим є каштан «Бріотті», який, сподіваюсь, і виберуть кияни серед усіх інших порід.

найоптимальнішим є зимовий період із температурою повітря до -12°C .

– Для того, щоб кожен бажачий міг проголосувати за обране ним деревце, ми весною прикріпимо до них спеціальні ящики та жетони для голосування, – повідомив Ігор Добруцький. – Також можна буде проголосувати на офіційному сайті «Київзеленбуду». Після завершення експерименту ці саджанці викопають і пересадять у парки та сквери міста, а той вид дерева, за який проголосують кияни, надалі висаджуватимуть на Хрещатику. Місто має закупити 270 дерев вже за бюджетні кошти, а можливо, знайдуться меценати.

Музею на Поштової бути?

ЗАХИСНИКИ АРХЕОЛОГІЧНОЇ ПАМ'ЯТКИ КРОК ЗА КРОКОМ НАБЛИЖАЮТЬСЯ ДО МЕТИ

Андрій КОВАЛЕНКО

Комісія Київради з питань містобудування, архітектури та землекористування підтримала проект рішення, яке вможливує створення повноцінного історико-археологічного музею на території розкопок прибережного кварталу Середньовіччя Києва, що на Поштової площі.

Відповіддю на невдвозначний та безкомпромисний запит київської громади став проект рішення, пропонує Київраді – «Про забезпечення збереження пам'ятки археології місцевого значення та розміщення музею на ділянці прибережного міського кварталу Середньовіччя Києва (XI–XIX ст.) на Поштової площі в місті Києві».

Документ пропонує чіткий алгоритм дій щодо створення повноцінного історико-археологічного музею. Комунальна організація «Музей історії Києва» має оформити право постійного користування відповідними земельними ділянками. КМДА – укласти договір з Центром археології Києва щодо виконання археологічних робіт, музеєфікації і збереження археологічних знахідок. Водночас припиняється інвестиційний договір, а об'єкт незавершеного будівництва переходить до власності столичної громади і до постійного користування Музею історії Києва. Після завершення археологічних робіт має бути проведено конкурс на кращий проект будівлі музею на Поштової. І, нарешті, коштом міського бюджету споруджується музейна будівля. Важливим є те, що документ забороняє подальшу зміну цільового призначення або власника (користувача) земельної ділянки, відведеної під музей.

– Схвалення земельною комісією є надзвичайно важливим. Це, так би мовити, черговий проміжний фініш, – коментує «Вечірці» автор проекту рішення депутат Київради і голова фракції «Об'єднання «Самопоміч» Сергій Гусовський. – До цього нас підтримали ще дві профільні комісії – з питань культури і з комунальної власності. Власне, рекомендовано також розгляд на бюджетній комісії, що не є обов'язковим. Утім, оскільки йдеться про кошти київської громади, ми пройдемо і цю комісію. Сподіваюся, що вона так само нас підтримає. Після цього ще має висловити свою думку управління правового забезпечення. І, в разі позитивного відгуку, проект виходить на голосування під час пленарного засідання Київради. Переконали, що це рішення має консолідувати й об'єднати не лише київську громаду, а і різні політичні сили.

Пан Гусовський вважає, що археологічні дослідження повинні відбуватися в повно-

Фото Павла ПАЩЕНКА

ТОЧКА ЗОРУ

Діана ПОПОВА, директор Департаменту культури КМДА:

– Зараз археологічні дослідження не завершені, а тимчасово призупинені на певній глибині. І для того, щоб розпочинати музеєфікацію цієї ділянки, потрібно закінчити археологічні розкопки. Бо скільки ще шарів і якого століття, ми не знаємо. Від цього буде залежати й спосіб музеєфікації. Якщо знахідки будуть багаторівневі, вони потребуватимуть інших рішень щодо музеєфікації та додаткових технологічних рішень, що стосуються утеплення, обміну повітря, дотримання необхідного режиму вологості тощо. Наразі маємо законсервувати те, що вже знайдено, і в такий спосіб зберегти. Але вже зрозуміло, що цей майбутній музейний простір – це не 100 і не 200 квадратних метрів, а значно більше. В залежності від знахідок ухвалюватиметься рішення, буде цей музей державним чи комунальним. Вирішуватиме Міністерство культури після розгляду матеріалів дослідження Інституту археології. У будь-якому разі, для столиці створення музею археології Стародавнього Києва є пріоритетним.

му обсязі, а про компроміс з інвестором може йтися лише в площині відповідної компенсації його реальних витрат. «Спираючись на археологічні знахідки, місто повинне створити територію сучасного музею історії і археології Києва, який би дуже гармонійно доповнив історичний комплекс старого Подолу та Поштової площі. Адже тут – і пам'ятник Магдебурзькому праву, і Дніпро, і Шевченківська церква. Це є дуже серйозна та велика атракція для киян і гостей міста».

За словами депутата, інвестиційний договір генерувався ще 2012 року. Насправді тоді не було навіть виконано землевідведення. Оскільки, за законом, для будівництва чи реконструкції транспортної розв'язки землевідведення не вимагається. «Проте дорожня інфраструктура точно не потребує торгового центру. Їх у Києві – чимало, думаю, ще більше буде побудовано. Але ТРЦ неприпустимо будувати за рахунок знищення історії».

– Ми повинні бути мобілізованими, доки не переріжемо стрічку і не відкриємо для людей двері музею, – переконаний Сергій Гусовський. – Адже ми фактично ламаємо стару традицію зневаги до історії, змінюємо нищу систему поглядів і формату

рішень, коли гроші вирішують усе. А опір цієї системи – сказаний. Скажу відверто: нам нічого не вдалося б зробити, якби не підтримка з боку громадського сектора та мас-медіа, не широкий резонанс у соціальних мережах. Відтак був успіх електронної петиції і перемога проекту щодо створення концепції Музею на Поштової у рамках Громадського бюджету. Я би сказав, що це – хештег-перемога.

– Земельна комісія видавалася найбільш складною, тому ми зібрали максимальну «групу підтримки», – поділилася з «Вечіркою» голова ГО «Рух «Почайна» Анабелла Моріна. – Схоже, перепони будуть перенесені на бюджетну комісію. Цілком імовірно затягування процесу. Та головне – це сесія Київради. І далі залучатимемо громадськість та пресу, щоб проект було прийнято. Оскільки це – єдине реальне юридичне рішення для створення Музею на Поштової. Решта – порожня балаканина. Адже доки там очікується будівництво ТРЦ, що б ми не робили, все вирішуватиме інвестор.

Пані Моріна характеризує нинішню ситуацію як «перемога з відтермінуванням»:

– Місто повинно стати інвестором повноцінного закладу, а не якоїсь там філії Музею історії Києва площею у 100 метрів.

ОПИТУВАННЯ «ВК»

Чи на належному рівні проводиться зараз патріотичне виховання у нашій країні?

Леся Крисинська, безробітна:

– Патріотизм – це вірність Україні, що має проявлятися у пошані до національних традицій і звичаїв, які слід прищеплювати з дитинства. Важко, добре те, що останнім часом національно-патріотичне виховання молоді набуває масового поширення. Як учитель знаю, що радянську шкільну «Зірницю» замінила «Джура» або ж «Сокіл», які є Всеукраїнською військово-патріотичною грою – однією з форм позакласного виховання учнів...

Ігор Чамата, пенсіонер:

– Патріотизм, у моєму розумінні, це – готовність віддати життя за Батьківщину, як би пафосно це не звучало... У радянські часи пропаганда була спрямована на виховання патріотів СРСР і велася зі школи, де навчали, що наша країна – найкраща і найбагатша у світі, а капіталістичні загнаними. Зараз же, на мою думку, приділяється недостатньо уваги військово-патріотичному вихованню молодого покоління. Немає цілісної державної системи, яка б супроводжувала людину все життя і виховувала справжніх патріотів.

Валентина Крюкова, пенсіонерка:

– Патріотизм із нашої нації викоринували десятиліттями. І нинішня ситуація на Донбасі та в Криму показала, що в нашій країні національний патріотизм виховувався не на належному рівні, якщо стільки її громадян мали антиукраїнські погляди і готові навіть зі зброєю в руках воювати проти свого народу... А взагалі-то патріотизм починається з того, як батьки ставляться до всього українського і навчають дітей змалку.

Клара Зубарева, пенсіонерка:

– Мене радує молодь, у якій проявляється почуття патріотизму. Особливо бачу це серед спортсменів, з якими я працюю. Вони з гордістю виступають за нашу країну і презентують її у світі... Я також вважаю себе патріотом, оскільки брала участь у Революції Гідності й відстоювала суверенітет та європейський вибір України. Мої донька та син також виховані в цьому ж дусі. Оскільки я вважаю, що патріотизм повинен починатися з сімейного середовища, прищеплення національних традицій і звичаїв, також велику роль у цьому має відігравати школа.

Євген Шевчук, лікар:

– Проблема патріотичного виховання дуже гостра, особливо у наш час – у зв'язку з подіями в Криму та на Донбасі. Адже у нас створювалися такі умови, за яких молодь просто цуралася рідної мови та національних звичаїв. Добре, що останнім часом патріотичне виховання підрастаючого покоління піднімається на державний рівень. Нині діє «Стратегія національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016–2020 роки», в якій намічено конкретний план роботи на різних рівнях влади. Якби тільки цей важливий документ не «заговорили», як у нас часто буває з хорошими ініціативами...

Опитування провели Микола ПАЦЕРА та Віктор ПІСКУНОВ (фото)

ДО ТЕМИ

Київська міська державна адміністрація ініціювала проведення міжнародної конференції з питань консервації залишків дерев'яних конструкцій та їх використання надалі для наповнення експозиції майбутнього музею.

Підготовчі роботи для проведення конференції вже розпочато. До них залучені представники Міністерства культури, Українського національного комітету ICOMOS, ICOM та ICROM, Нацкомісії України у справах ЮНЕСКО при Міністерстві закордонних справ, Центру археології Києва НАН України, автори петиції (Акім Галімов) і проекту Громадського бюджету з цієї теми (Ганна Гончаренко), громадськість.

Наразі формується порядок денний майбутньої конференції для його розгляду та ухвалення на засіданні Нацкомісії України у справах ЮНЕСКО, яка відбудеться у лютому.

– Після цього, попередньо у березні, ми плануємо провести міжнародну конференцію в Києві із залученням міжнародних експертів із усіх причетних інституцій, – повідомив заступник голови КМДА Олексій Резніков.

У рамках конференції міжнародним фахівцям презентують знахідки та ознайомлять їх із результатами вже проведених досліджень. Після опрацювання

інформації фахівці сформулюють пропозиції щодо можливих способів консервації деревини в наших умовах і оптимальних варіантів розміщення майбутнього музею з метою найдовшого збереження експонатів та їх обслуговування.

Олексій Резніков повідомив, що вже у найближчі тижні будуть завершені роботи зі встановлення веб-камер і запуску сайту для онлайн-трансляції всього, що відбувається на Поштової.

– Проте, хотів би нагадати, наразі на Поштової не ведуться взагалі жодні роботи – ані археологічні, ані будівельні. І доки не буде визначено оптимальне рішення щодо укріплень для подальшої безпечної експлуатації будівель, які є навколо, експлуатації самої площі, метрополітену та безпечного проведення археологічних досліджень, жодні роботи проводитись не будуть. Збереження культурної спадщини і безпека – наші першочергові завдання. Ми не можемо допустити ситуацію, коли через чийсь політичні амбіції ми матимемо, не дай Боже, обвал площі, – наголосив Олексій Резніков.

Він додав, що запланована конференція та залучення міжнародних і вітчизняних фахівців дозволять перейняти досвід країн, де вже створені подібні музеї (Польща, Чехія, Велика Британія), і допоможуть знайти спосіб збереження знахідок на Поштової, уникнувши політизації та спекуляцій.

Фото: Олексія ІВАХОВА

Чим завершиться земельна битва?

НА ТЕРИТОРІЇ КІНОСТУДІЇ ІМЕНІ ДОВЖЕНКА ХОЧУТЬ ЗБУДУВАТИ АВТОЗАПРАВКУ, ЯКА «ГОДУВАТИМЕ» ОФШОРНІ ФІРМИ

Валентин КОВАЛЬСЬКИЙ

Цьогоріч виповнюється 90 років від дня заснування кіностудії. Проте замість ювілейних заходів навколо «українського Голлівуда» роздувають земельні скандали.

ПІД МАСКОЮ «ТРАНСБУДУ»

Як дізналась «Вечірка», у користувачіні кіностудії знаходиться ділянка площею 16 га на проспекті Перемоги, 44. Окрім того, на Брест-Литовському шосе за «довженківцями» закріпили ще 22 га землі, причому ще за планом 1952-го. А три роки тому було розроблено новий пакет документів з метою подальшого вирішення земельних питань. Проте не так сталося, як гадалося. Ласі шматки опинилися під прищлом приватних структур.

– На сьогодні товариство «Трансбуд», засновником якого є російська компанія «Роснефть», завдяки декільком рішенням судів незаконно заволоділо одним із приміщень ДП «Національна кіностудія ім. О. Довженка» та проводить оформлення частини земельної ділянки кіностудії без погодження з нами, – повідомив генеральний директор кіностудії Олександр Янчук. – Кіностудія має статус національної, відтак будь-яке, навіть часткове відчуження майна є незаконним. У зв'язку з цим головне слідче управління МВС відкрило кримінальне провадження, вбачаючи порушення декількох статей Кримінального кодексу. Також кіностудія готує цілу низку заяв до СБУ, Ради національної безпеки та оборони, Генпрокуратури й інших правоохоронних органів з метою притягнення винних до відповідальності.

Під час журналістського розслідування «вплив» ще один цікавий факт: 1997 року між кіностудією та ТОВ «Бомонд-АЗС» було укладено угоду щодо надання в оренду підвалу та цистерни для заправки автомобілів. Проте 2005 року з'явилось невідоме судове рішення (в реєстрі судових рішень – відсутнє) про те, що «довженківський» підвал – не державний, а приватний. У подальшому це приміщення продавали декілька разів і, зрештою, 2008-го його власником стає «Трансбуд». Саме новоспечені «хазяї» і подали документи до Київради з метою виділення тієї самої ділянки, що знаходиться в межах території,

наданої кіностудії ще 1952 року. Таким чином «трансбудівці» прагнуть отримати землю на підставі того, що мають свою забудову на цій спірній ділянці.

Про ці «благі» наміри свідчить пояснювальна записка, підготовлена до проекту рішення Київради: «Про передачу земельної ділянки Товариству з обмеженою відповідальністю «Трансбуд» для експлуатації та обслуговування автозаправної станції на вул. Довженка, 4-6 у Шевченківському районі м. Києва». Ініціатори документа чомусь «забули» про те, що серед засновників «Трансбуду» дві сумнівні фірмочки – «Роснефть Менеджмент Компані Лімітед» і «Фаргред Лімітед», що зареєстровані на Кіпрі (м. Нікосія, вул. Темістоклі дерв, 5).

Столична влада не ухвалить жодного рішення про відчуження землі кіностудії на користь приватних структур. Таку обіцянку дав киянам міський голова Віталій Кличко

Чи можна таке допустити, щоб на території державного підприємства збудували приватну автозаправку, яка «годуватиме» офшорний бізнес?

СЛОВО МЕРА І ПЛАНИ КАБМІНУ

Столична влада не ухвалить жодного рішення про відчуження землі кіностудії на користь приватних структур. Таку обіцянку дав киянам міський голова, дізнавшись про розгляд цього питання на земкомісії Київради.

– Національна кіностудія імені Довженка – важлива структура в українському кіно- і відеовиробничстві, історичний об'єкт українського кіномистецтва, – наголосив Київський міський голова Віталій Кличко. – Кіностудія є цілісним майновим комплексом, що перебуває у віданні Міністерства

культури. Я переконаний, що ні про яке відчуження частини його землі чи майна окремими приватними структурами не може бути мови. Київрада такого рішення не ухвалить. Допоки я мер столиці, робитиму все, аби важливі для Києва і киян об'єкти функціонували за своїм профілем: щоб на стадіонах грали у футбол та займалися спортом, а не забудовували їх, щоб київські парки залишалися зеленими зонами, а на легендарній кіностудії імені Довженка знімали кіно, яке прославлятиме Київ і Україну.

Такої ж думки дотримуються і в Кабміні. За словами урядовців, державна влада докладатиме всіх зусиль, щоб відновити повноцінну роботу кіностудії і таким чином досягти світового рівня кіноробництва.

– Нам є чим пишатися, – переконаний віце-прем'єр-міністр Павло Розенко. – Ухвалений Верховною Радою закон про державну підтримку кінематографії вже дає перші результати. Торік 40 прем'єр вітчизняних фільмів вийшли на екрани України та світу. І це не просто кінокартини, які гарно поставлені. Вони вже сьогодні здобувають міжнародне визнання: три українських фільми номінувалися торік на кінопремію «Оскар».

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ

Хочеться вірити, що високопосадовці переглянуть своє торішнє рішення щодо «українського Голлівуда». Як відомо, ще в серпні 2017 року було опубліковано інформацію про те, що до переліку об'єктів державної власності (які підлягають приватизації протягом 2017-2020 років) увійшла й Національна кіностудія імені Олександра Довженка. Проти цього виступав Мінкульт: мовляв, її взагалі не можна приватизувати, оскільки йдеться про національний статус. Проте у Міністерстві економічного розвитку і торгівлі повідомили, що наміри продажу кіностудії мають довгострокову перспективу...

ДОВІДКА

Творча біографія кіностудії починалася далекого 1928 року, коли в недобудованому ще павільйоні завершувалася робота над першим фільмом – «Ванька і Месник». Тоді ж було знято ще дві короткометражні художньо-документальні стрічки – «Ясла» та «Одинадцятий».

Серед здобутків кіностудії – нагороди 75 міжнародних і 65 всесоюзних кінофестивалів, 17 державних і 9 республіканських премій, нагороди республіканських, зональних і молодіжних кінофорумів. Є і найвища нагорода Американської кіноакадемії за «Райдугу». Американський президент Рузвельт, подивившись цю картину, сказав: «Народ, здатний створити такий фільм, – непереможний».

«Екопарк Осокорки» – під загрозою

ЗАБУДОВНИКИ ГОТУЮТЬ «СЮРПРИЗ» У ВИГЛЯДІ БЕТОНОМІШАЛОК

Валентин КОВАЛЬСЬКИЙ

Створення зони відпочинку та скверу на березі Дніпра може відкрити шлях до проектування унікальних прогулянок – від Дніпра до великих озер, розташованих у південній частині Осокорків. Та чи вдасться реалізувати ці плани?

На думку місцевих активістів, майбутній екскурсійний маршрут міг би пролягати вздовж озер Підбірна, Зариваха, Яремине та простягатись майже на 10 км, замикаючись на іншій великій рекреаційній зоні – «Екопарк Осокорки».

До речі, ця ідея, зважаючи на електронну петицію киян, вже отримала підтримку (віддано понад 11 тисяч голосів «за»). Реалізація такого широкомасштабного проекту сприятиме гармонічному об'єднанню великих київських озер Мартишів, Небреж, Тягле, Святище із заливними луками в єдиний ландшафтний природний парк.

Також цілком можливе створення зеленого коридору між озерами Тягле та Вирлиця. Йдеться про велодоріжки та доріжки для піших прогулянок. При цьому варто звернути увагу на ще одну унікальну можливість – створення туристичних водних маршрутів на каналах та озерах Осокорків. Йдеться про нові можливості для зон активного відпочинку і туризму, аналогів яким немає у всій Східній Європі. Зеленими воротами до цього «всесвіту» має слугувати сквер, «прописаний» на вулиці Малоземельній поряд із Південним мостом.

– Мені відомо про ініціативу створення цієї рекреаційної зони, – каже депутат Київради Олександр Пабат. – Дана ділянка розташована біля доволі цивілізованого пляжу, відомого як відправна точка для послідовників активного відпочинку на каяках та сап-бордах. Де-юре надання статусу скверу має захистити її від забудови. Проте, на жаль, де-факто існує чимало прецедентів, коли рішення Київради щодо створення скверів залишаються лише на папері, оскаржуються в судах, які ставлять остаточну крапку в цих питаннях, причому не завжди на користь громади. Також варто звернути увагу на сповільнення темпів оформлення документації. Наскільки я пам'ятаю, через різні обставини у 2017 році було офіційно оформлено й реалізовано лише близько десяти відсотків від проведених через пленарне засідання рішень про надання ділянкам статусу скверу.

Чому так відбувається? Причина очевидна: користуючись відсутністю людей у зонах масового відпочинку, забудовники вже розпочали масштабні роботи у прибережних зонах, де влітку відпочивають тисячі киян. Що далі? Коли пригріє весняне сонце і люди масово потягнуться на пляж, їх чекатиме дуже неприємний «сюрприз» у вигляді будівельних майданчиків і бетономішалок...

– Нам треба відстояти цю землю на березі Дніпра в Осокорках. Ділянка поблизу станції метро «Славутич» є потенційною зеленою зоною, яку включено до програми розвитку зелених зон міста Києва, – повідомив помічник депутата Київради Віктор Загорулько. – Вона призначена для створення громадського простору для активного відпочинку. Те, що її потрібно захищати, видно неозброєним оком: навколо ведеться активна багатопверхова забудова. Ми плануємо нинішнього року влаштувати толоку з прибирання на території скверу та залучити активістів до розробки громадського проекту його облаштування, щоб мати можливість узяти участь у конкурсі в рамках бюджету участі. Йдеться про реалізацію «Програми розвитку зелених зон міста Києва».

На превеликий жаль, загадкові «інвестори» продовжують атакувати ласі шматки столичної землі. Один із яскравих прикладів – боротьба громади Осокорків за створення екологічного парку. Як стало відомо «Вечірці», місцеві активісти виступають проти незаконної забудови поблизу озера Небреж, яке є найчистішим водоймищем у столиці. Без перебільшення можна сказати: від успіху цієї екологічної «битви» залежатиме якість життя майже половини мешканців Дарницького району.

У понеділок 29 січня в Києві відзначили 100-річчя бою під Крутами. Після ходи від метро Арсенальної на Аскольдовій могилі, де у березні 1918-го було перепоховано загиблих, пройшла церемонія вшанування пам'яті Героїв Крут за участі Президента України з дружиною, духовенства та громадськості.

Під час морозів у всіх районах столиці працювали пункти обігріву, де можна було зігрітися, випити гарячого чаю та отримати першу медичну допомогу.

**ПУНКТ
ОБІГРІВУ
ПРАЦЮЄ
7-00 до 18-00 год.**

28 січня на території Косого капоніра Київської фортеці присягу на вірність і служіння українському народу склали понад 600 представників «Національних дружин», що створені партією «Національний корпус». Активісти об'єдналися, аби підтримувати на вулицях порядок, протидіяти алко- і наркопритонам. «Національні дружини» не мають зброї та співпрацюють із поліцією.

В аеропорту «Бориспіль» шанувальники зустріли боксера Олександра Усика. Чемпіон світу WBO і WBC повернувся з Риги, де здобув перемогу над Майрісом Бредісом у півфіналі Всесвітньої боксерської суперсерії.

У неділю в київському парку КПІ ім. Сікорського пройшли четверті змагання з бігових лиж Diplomatic Cup of Nordic Skiing серед представників дипломатичних місій, міністерств, відомств та всіх охочих. До спортивної події вже вдруге долучилася команда громадського руху FightForRight, учасники якої мають вади зору.

У суботу біля приміщення Національного цирку України зоозахисники провели акцію «За цирк без тварин». Вони закликали киян не приводити дітей на вистави, доки там знущаються над звірами.

Вихідними у столичному зоопарку відзначили день народження левів. На честь 9-річчя Геркулесу, Христині, Вілії та Дарині влаштували квест, сховавши на території вольєра святкові пакунки з м'ясом.

Микола ПАЦЕРА

Київський зоопарк переживає масштабну реконструкцію, після якої має стати закладом європейського рівня. «Вечірка» дізналася, що вже зроблено і які новачки чекають на звірів та відвідувачів у ході цієї перебудови.

За радянських часів наш зоопарк входив до п'ятірки кращих у СРСР, та й серед світових займав далеко не останнє місце. Але через відомі політико-економічні катаклізми він донині практично залишався на тому ж рівні, хоча європейські за цей час значно змінилися, та й самі підходи до утримання тварин стали іншими.

Тож нинішня міська влада, яка взяла курс на перетворення Києва у справжню європейську столицю, розпочала грандіозну реконструкцію звіринця. Мер міста Віталій Кличко підібрав групу молодих і амбітних архітекторів, котрі на волонтерських засадах створили оригінальний проект Київського зоопарку XXI століття. А втілити цей задум взялася солідна будівельна компанія КП «Житлоінвестбуд-УКБ». Як розповів «Вечірці» генеральний директор зоопарку Кирило Трантін, цей проект високо оцінили в Європейській асоціації зоопарків і акваріумів (ЕААЗА).

Масштабна перебудова відбуватиметься у шість етапів. Перша черга включає реконструкцію наявних

«Долина Нілу» в центрі столиці

озер біля входу з боку проспекту Перемоги, а також мавпятника зі створенням зимових та літніх вольєрів, будівництво вхідної групи «Південна» з підземним акваріумом, «Універсального павільйону» з відкритим вольєром для утримання птахів. Тут вже розібрали старі споруди адмінбудинку, павільйону бакланів та пеліканів, приматника, вольєра журавлів, видрятника, павільйону людиноподібних мавп. Очищені та підготовлені до запуску риби озера.

– В одне ми плануємо заселити красивих коропів кої, – розповів керівник зоопарку. – У другому,

Передбачено на місці балки біля озер відтворити «долину Нілу», в якій мешкатимуть слони, носороги, бегемоти...

як і раніше, житимуть пелікани, а також риби, тритони та черепахи, для зимівлі яких облаштуємо спеціальні ями – з ними озеро стане чистішим, а пеліканам буде комфортніше у справжньому природному середовищі. Плануємо звести новий приматник, стіни

якого будуть стилізовані під регіон, звідки звірі родом. У літніх вольєрах не буде ґрат. Там встановлять бронескло та систему сіток і тротуарів.

Літні та зимові вольєри будуть поєднаними, що дасть змогу тваринам за теплої погоди гуляти на свіжому повітрі. Експозиції теж об'єднають. Наприклад, внизу відвідувач побачить капібару, тапіра або бегемота, а зверху – приматів цього ж регіону. У приміщенні буде багато зелених і невеликих водоспаді.

Друга черга реконструкції передбачає облаштування господарської та адміністративної зон.

Тоді ж буде створено «африканську савану» з озером, біля якого прогулюватимуться зебри, жирафи та страуси. За зразок цього комплексу взято Паризький зоопарк. Також планується збудувати великий авіарій для птахів, у якому вони зможуть жити в максимально наближених до природи умовах. Для відвідувачів облаштують зону відпочинку та лабіринт.

Під час реалізації третьої черги планується побудувати нову північну вхідну групу з паркінгом на 300 машин. А також створити оази, які імітуватимуть Нову Гвінею, Мадагаскар та острів Комодо з їх мешканцями.

Четверта черга буде «африканською».

– Передбачено на місці балки біля озер відтворити «долину Нілу», в якій мешкатимуть слони, носороги, бегемоти, – повідомив Кирило Трантін. – Зокрема тут утримуватиметься наш слон Хорас, для якого потрібно ще мінімум дві самки – тож їхні вольєри мають займати до 5 гектарів. Для них потрібні й зимові приміщення. А ще в долині з'явиться африканський ліс та мешкатимуть носороги, бегемоти, річкові свині...

У результаті масштабної реконструкції площа зоопарку не зменшиться – навпаки, для відвідувачів стануть доступні нові ділянки, адже близько третини території раніше не використовувалося за призначенням. А тварини отримають більш комфортні умови, наближені до природних.

Яким буде княжий міст?

ПІШОХОДИ «ЗРІВНЯЮТЬСЯ» З ПАМ'ЯТНИКОМ СВЯТОМУ ВОЛОДИМИРУ

Валентин КОВАЛЬСЬКИЙ

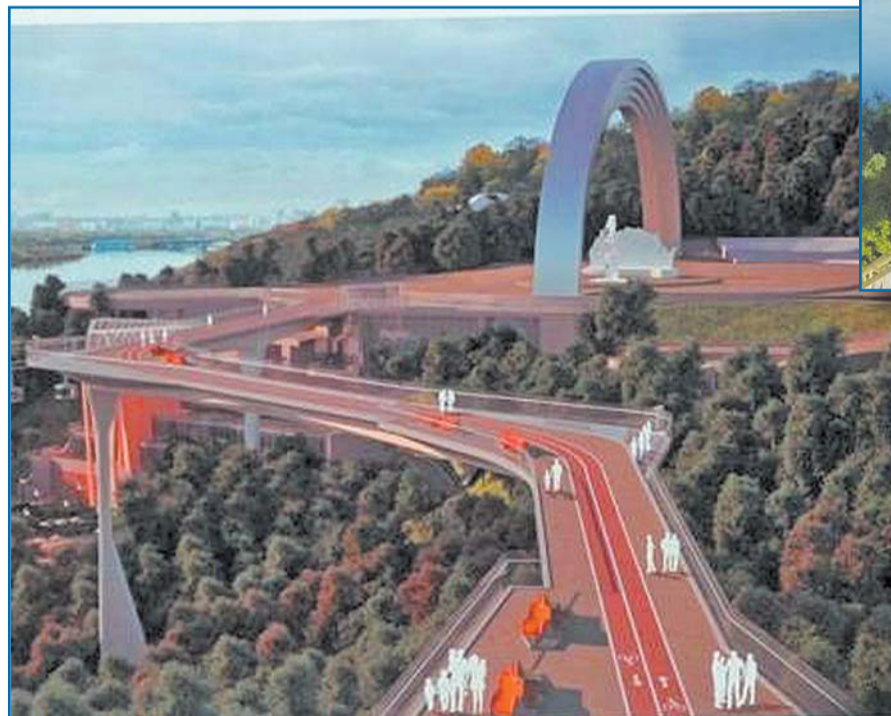
Від Володимирської гірки до парку «Хрещатий» — таким має бути пішохідний міст, будівництво якого планують розпочати у нинішньому році. Його довжина складатиме 222 м, а висота опорних балок поблизу колони Магдебурзького права — 36 м.

Ще в 2013 році столична мерія провела архітектурний конкурс на кращий проект моста. Тоді призові місця зайняли представники Швейцарії, Іспанії та Великої Британії. Пізніше було вирішено об'єднати ідеї всіх (трьох) проєктантів, але реалізувати ці плани не вдалося.

І лише у жовтні-2017 на сайті державних закупівель ProZorro появилася інформація про те, що відбувся тендер на розробку проекту мосту вартістю 2,6 млн грн.

Міст між Володимирською гіркою і майданчиком біля Арки дружби народів має стати частиною проекту пішохідного туристичного маршруту — від Києво-Печерської лаври до Володимирської гірки. Його збудують у вигляді зигзагів, на кожному з яких відкриватиметься нова панорама: Європейська площа, Поділ, Лівобережжя, Троєщина, Дніпро і, зрештою, свята Лавра.

Складність проєктування в тому, що опори доведеться зробити досить високими, зважаючи на схили столичних гір. Як стверджують фахівці, найкращим буде красвид із того місця, де пішохід знаходиться на одному рівні з пам'ятником князю Володимирі. На поворотах «оживуть» острівці зі скляною підлогою, щоб можна було дивитися вниз. Огородження й перила — також будуть скляними. А ще знадобиться велика кількість камер відеоспостереження і охоронних систем.

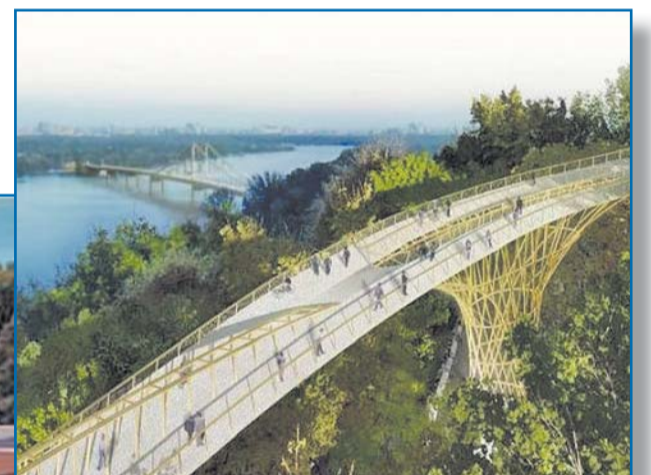
Огороджіння й перила також будуть скляними, а ліхтарі — енергозберігаючі.

— Ця ідея виникла ще в минулому столітті. Тоді й постало питання про те, що треба «зв'язати» колишній Купецький сад із Володимирською гіркою. Але завадили суспільно-політичні події: Перша світова війна, революція, Друга світова. У післявоєнні роки дане питання теж обговорювали неодноразово, — розповів керівник авторського колективу архітектор Андрій Миргородський. — У нинішньому році мають розпочатися перші монтажні роботи. Вже розробляється проєктна документація. Ми готові подавати замовлення на виробництво металокопункції. Треба врахувати доволі складний рельєф та вирішити інші проблеми, які суттєво впливають на будівництво. Загальна вартість

проєктних робіт — близько трьох млн грн. Наразі розглядаються різні варіанти прокладення мосту, починаючи від Володимирської гірки. Ми пропонуємо стартувати з того місця, де стоїть пам'ятник рівноапостольному князю. На мій погляд, не має сенсу планувати пішохідний місток вгору над дорогою, оскільки там уже давно діє підземний перехід.

Для велосипедистів мають передбачити спеціальні доріжки. Також можливий підігрів моста взимку, щоб уникнути ожеледі. У разі потреби там рухатиметься і снігоприбиральна техніка. Згідно з попередніми планами, будівництво завершиться на початку 2019 року.

А до травня-2018 повинні провести масштабну реконструкцію парку «Володимирська гірка». На верхньому плато,

Міст між Володимирською гіркою і майданчиком біля Арки дружби народів має стати частиною проекту пішохідного туристичного маршруту — від Києво-Печерської лаври до Володимирської гірки. Його збудують у вигляді зигзагів, на кожному з яких відкриватиметься нова панорама: Європейська площа, Поділ, Лівобережжя, Троєщина, Дніпро і, зрештою, свята Лавра

крім озеленення території, з'являться нові доріжки, декоративне освітлення й огорожувальні конструкції — від фунікулера до вулиці Трьохсвятительської. У нижній частині парку проведуть роботи зі зміцнення підірваних стін і зведення двох нових альтанок.

Як дізналася «Вечірка», оновлення парку і зведення пішохідного мосту — це далеко невичерпний перелік робіт, які столична влада реалізуватиме в рамках створення великого пішохідного маршруту, починаючи від Пейзажної алеї. За даними КМДА, наступний етап — будівництво канатної дороги, яка з'єднає Хрещатий парк, Поштову площу і Труханів острів. Це питання ще обговорюватимуть на рівні ЮНЕСКО, оскільки будівництво проходитиме в заповідній зоні київських схилів.

ОСВІТА

Щасливе дитинство по-фінськи

Ніна ГУЦУЛ

Цьогоріч стартує фінсько-український проект у сфері освіти. Одне з його завдань – дитина у школі має бути щасливою.

Відтепер наші школи можуть позмагатися за участь у програмі «Змінитися за 7 днів»: переможці приймуть у своїх закладах фінських експертів у сфері освіти. Ті проживуть із обраним навчальним закладом тиждень, допоможуть зробити аудит сильних і слабких сторін, проведуть низку відкритих уроків і тренінгів (як для педагогічного колективу, так і для адміністрації й допоміжного персоналу) та стимулюватимуть розробку власної програми вдосконалення діяльності.

Напрошується логічне запитання: чому в такій дражливій темі, як поліпшення шкільного мікроклімату, йдеться саме про фінів? Виявляється, фінська освіта останніми роками – це не лише об'єкт інтересу всередині країни, а й, так би мовити, один із ключових товарів на експорт. Фінські експерти, які працюватимуть з українською школою, мають досвід як власного викладання, так і співпраці з урядовими інституціями та адаптацією фінських освітніх ідей за кордоном.

ми та адаптацією фінських освітніх ідей за кордоном.

Тож їхній досвід має допомогти нашим спеціалістам провести аудит системи середньої освіти, підвищити кваліфікацію вчителів, змінити самі принципи підготовки майбутніх педагогів і розповісти суспільству про переваги реформи нової української школи. Кілька днів фінські гості будуть працювати в одній із наших шкіл, аби дати поштовх до розвитку, на практиці показати, як можна трансформувати навчання простими методами, не чекаючи змін на державному рівні.

В їх числі – звичайні речі, до яких, утім, ми поки що не звикли. Зокрема: оцінки потрібні лише для того, щоб виявити «зони зростання», постійні тести – взагалі зайві, іспитів має бути менше, класні журнали треба замінити на елек-

тронні. Не потрібні конкуренція між школами, урочисті лінійки, шкільна форма, поділ у трудовому навчанні на хлопчиків і дівчаток тощо.

Тренінгова частина програми в обраній школі триватиме 4 дні. Першого дня фінська команда ознайомить педагогів та учнів школи з принципами системи освіти. Другого дня іноземні вчителі проведуть відкриті інтегровані уроки в 4-6 класах. Кожен урок базуватиметься на ігрових принципах. На третій день учні закріплять отримані знання за допомогою експериментів, створення колажів та арт-об'єктів.

Четвертий день присвятять розмові із педагогічним колективом про методику Co-Teaching (ведення інтегрованих уроків кількома педагогами разом). На п'ятий день за результатами проекту обговорять актуальні для нової української школи питання викладання, системи забезпечення якості освіти, трансформації педагогічної освіти та подальшого підвищення кваліфікації. Гості розкажуть про такі типи для Фінляндії, та все ще незвичні для України речі, як відсутність домашніх завдань, короткі шкільні дні тощо.

Шкідливі звички – не в тренді

Олександр ПИРЛИК

70 столичних школярів навряд чи забудуть цьогорічні зимові канікули, адже вони провели їх у польському місті Закопане в незабутній атмосфері спортивного свята. А незмінним куратором цих поїздок є відомий у минулому фехтувальник Юрій Чиж.

– Це не перша наша поїздка до сусідніх країн, – каже Юрій. – Взимку їздимо на оздоровлення до Польщі, а влітку влаштуємо табори у Греції та Болгарії. Звичайно, самотужки організувати такі масштабні подорожі дуже важко. Але ми маємо надійних партнерів у особі мера міста Віталія Кличка, а також депутата міської ради Олени Овраменко. Приємно, що вони та їх колеги розуміють важливість обміну досвідом у такому питанні, як здоровий спосіб життя.

Який же досвід переймають українці у західних сусідів? Моєму співрозмовникові подобається системний підхід поляків до цієї проблеми. За його словами, на вулицях маленького містечка (40-50 тисяч населення) важко зустріти мешканця з цигаркою або пляшкою пива. Навіть у спеціально відведених для куріння місцях можна побачити лише поодиноких перехожих. Що й казати, шкідливі звички в Європі давно вже не в моді. Та й коли про них думати, якщо навколо гори, сніг і безліч можливостей з користю для здоров'я провести час?

– У такому напрямі повинні рухатись і ми, – переконаний Юрій Чиж. – Створювати нові стадіони, басейни та майданчики. І як тут не згадати про повагу до закону з боку не лише звичайних громадян, а й чиновників. Якщо не можна курити – то цього не робить ніхто. Рано чи пізно у нас також до цього прийдуть.

Відомий спортсмен відвідав більше півсотні країн і вважає, що Україна розвивається у такому ж темпі, як і провідні держави світу. Вже понад вісім років працюючи зі школярами, він має можливість спостерігати позитивні зміни. Молодь усе частіше відмовляється від шкідливих звичок, віддаючи перевагу спорту та здоровому способу життя.

На запитання, що потрібно зробити, аби прискорити цей процес, Юрій відповів:

– Гадаю, саме молоді слід дати шанс вести країну у майбутнє. Якщо у нас є такі самородки, які у свої 14-15 років створюють роботи, винаходять ліки від смертельних хвороб і пишуть надсучасні комп'ютерні програми, то наше завдання допомогти їм. Повірте, вони знають, як зробити Україну кращою. Саме таких людей я хочу бачити у школах, лікарнях, судах та у парламенті. Не покритих мохом хапуг, які десятиріччями «сидять» на корупційних схемах, а молодих, прогресивних, амбітних професіоналів.

ДУМКИ З ПРИВОДУ

Дмитро НАУМЕНКО, регіональний директор Lumo Education Ltd в Україні:

– Ще будучи учнем, я зрозумів: не всі методи викладання однаково підходять кожній дитині. У Фінляндії школа підлаштовується під вихованців, а не навпаки. Фіни переконані – школа має давати дитині не лише знання і вміння, а й щастя. Школяр повинен насолоджуватися дитинством та навчатися за допомогою ігор.

ЩО ТУРБУЄ

Найголовніше вже є – політична та економічна стабільність

■ ВАЖЛИВІ ІДЕЇ РОЗВИТКУ КРАЇНИ В ПОСЛАННІ ПРЕЗИДЕНТА КАЗАХСТАНУ НУРСУЛТАНА НАЗАРБАЄВА ДО НАРОДУ

На початку 2018 року Президент Республіки Казахстан Нурсултан Назарбаєв звернувся до народу з черговим Посланням, в якому визначив завдання і стратегію розвитку країни.

Президент означив кінець епохи «нафтового достатку», із завершенням якої потрібен новий розвиток. Просування повинно ґрунтуватися на широкому впровадженні елементів четвертої промислової революції, акцентує увагу глава республіки.

Відзначається, що у Центрально-Азіатській країні є все необхідне: досвід подолання кризових періодів, стабільна економіка, довіра і підтримка міжнародної спільноти. Казахстан – перший з країн Центральної Азії став членом РБ ООН й у цьому почесному статусі республіка перебуватиме 2018 рік.

Сьогоднішні досягнення Казахстану, – говорить у своєму Посланні Нурсултан Назарбаєв, – не гарантія успіхів, а база для подальшого розвитку. Він виділив ключові завдання, на яких необхідно зосередитися.

«Цифрова епоха» в казахстанській промисловості настане тоді, коли для підприємств країни будуть апробовані нові інструменти. Необхідно відцифрувати кілька промислових виробництв – одне з доручень глави республіки.

Наступне завдання: розвиток власної екосистеми інноваторів навколо Назарбаєв Університету, МФЦА і Міжнародного технопарку IT-стартапів. Глава держави вказав на необхідність розробки законодавства, спрямованого на розвиток попиту на нові технології з боку реального сектора економіки.

Одне з основних завдань – підвищити вимоги до енергозбереження підприємств, а також екологічності та ефективності роботи постачальників енергії. Керівникам регіонів потрібно вжити заходів щодо сучасної утилізації та переробки технічних і побутових відходів. Одна з галузей, що вимагає кардинальної переорієнтації на світові ринки – це агропромисловий комплекс. Особлива надія покладається на випускників аграрних вузів, які «будуть працювати в АПК або займатися науковою діяльністю», – підкреслює Президент Казахстану.

Важливим етапом розвитку має стати підвищення ефективності транспортно-логістичної інфраструктури. Уцілому, щорічні доходи від транзиту в 2020 році потрібно довести до 5 мільярдів доларів. Зокрема буде збільшено обсяг виділених щорічно коштів на ремонт місцевих автодоріг до 150 мільярдів тенге. Впроваджувати сучасні технології передбачається у житловому, а також у комунальному секторах. У 2030-му на кожного громадянина країни буде розраховано 30 квадратних метрів житла (зараз це – 21 квадратний метр). Глава республіки доручив оснастити всі об'єкти інфраструктури «системами інтелектуального управління», що передбачає і зміну законодавства.

Зазначає Президент Казахстану важливість «перезавантаження» фінансового сектора: «Нацбанку і уряду слід спільно вирішити питання забезпечення довгостроковим кредитуванням бізнесу за ставками, що враховує реальну рентабельність у галузі економіки».

Із 2019 року в дитячих садочках будуть впроваджені єдині стандарти програм, що розвивають

«соціальні навички і навички самонавчання». З початку цього року вчителі, які перейшли на новий рівень, почнуть отримувати зарплату з 30-ти відсотковою надбавкою, йдеться в документі. За словами Президента, скрізь на базі Палаців школярів потрібно створювати мережу дитячих технопарків і бізнес-інкубаторів з усією необхідною інфраструктурою.

Чиновникам охорони здоров'я Назарбаєв доручив переходити «від малоєфективної і витратної для держави диспансеризації до управління основними хронічними захворюваннями із застосуванням дистанційної діагностики, а також амбулаторного лікування». Крім цього, він доручив створити науковий онкоцентр. У сфері зайнятості акцентується увага на спрощенні процесу реєстрації самозайнятих і впровадженні електронної біржи праці. Відповідний закон буде прийнято до 1 квітня 2018 року. Поки ж держава з 1 липня 2018 року вводить держдопомогу для батьків, які здійснюють догляд за

повнолітніми інвалідами I групи з дитинства.

Глава держави говорить про заходи щодо поліпшення бізнес-клімату. «Важливо прискорити прийняття закону, спрямованого на подальше дерегулювання бізнесу», – йдеться в тексті послання. Президент Казахстану наполягає на тому, щоб підприємці могли отримати держпідтримку за принципом «одного вікна», а окремі держпослуги – за принципом «однієї заяви». Окремим рядком сказано в Посланні про продовження превентивної боротьби з корупцією.

Нурсултан Назарбаєв заявив про необхідність подальшого перетворення Астани в еталонний зразок так званого SmartCity. «Розумні міста» стануть «локомотивом» регіонального розвитку. Підсумовуючи, Президент Казахстану зазначив: найголовніше вже є завдяки політичній та економічній стабільності, а республіка сьогодні у напрямку до модернізації економіки, політики і свідомості.

Випадок із добровольцем Ситенком

Микола ПАЦЕРА

Євген Ситенко підірвався на міні й втратив ногу, але не втратив сили духу. Вона допомагає йому утримувати сім'ю з двома дітьми та боротися проти бюрократів, котрі кваліфікують важке бойове поранення як «нешасний випадок».

Це трапилося 4 серпня 2014 року. Підрозділ полку «Азов» заходив до райцентру Мар'їнка Донецької області, де сепаратисти створили міцний укріпрайон.

– Перед нами їхала бойова машина піхоти, за бронєю якої ми ховалися від ворожих снайперів, – згадує Євген Ситенко. – Сапери, які пройшли першими, перевірили цю дорогу і сказали, що вона чиста, але раптом ми з побратимом Балаганом побачили прямо перед собою замасковану міну. Роздумувати було ніколи, адже позаду наступало багато наших бійців, тож ми, не змовляючись, вирішили... підірватися на ній, щоб урятувати хлопців. Товариш лише встиг запитати мене: «Ти розумієш, що зараз буде?», як страшний вибух буквально зрешетив його

осколками, і він загинув. Тоді я також отримав важкі поранення. Лікарі діагностували розрив артерії і кілька переломів...

Коли лежав у лікарні, то від пережитого впав у таку депресію, що не хотілося ні пожитися, ні підстригтися – він лише відмахувався від прохань медсестер це зробити. Але одного разу в палату прийшла перукар Даша... Від першого ж погляду на цю милу, привітну дівчину у Жені вперше в житті защемило серце. Він так не хотів розлучитися з нею, наговорив купу компліментів, мовляв, вона діє на нього краще знеболювального. Дівчина відповіла взаємністю.

Проте невдовзі довелося розлучитися – Євген мав їхати до Києва в Інститут ортопедії та травматології на реабілітацію і підготовку до протезування. Після лікування він повернувся до Дніпра, купив обручку з діамантовим сердечком, освідчився Даші та попросив бути його дружиною. Коли став перед нею на здорове ліве коліно, дівчина мало не знепритомніла, ледве кивнула головою на знак згоди. Для Євгена, який мріяв про сім'ю, це був найщасливіший день. Він навіть не зважав на те, що у Даші був синочок Серафим від першого

невдалого шлюбу – готовий був прийняти його як рідного...

Протез ноги Євгену виготовили на Київському протезному заводі. На «своїх двох» Ситенко влаштувався на роботу разом з іншими вояками з «Азова» – вони ремонтували військову техніку на одному з заводів. І не лише «оживляли» понівечені ворожими снарядами БТРи та інші бойові машини, а навіть переробляли їх та створювали нові – із позашляховика «Форд» зробили справжній броньовик, обшивши товстими листами металу, реанімували бойову розвідувальну десантну машину для штурмових груп. А ще буквально за півроку... створили принципово новий танк «Азовець» для ведення бойових дій в міських умовах.

– У звичайному танку система спостереження складається з виведених на борт чималих дзеркал – триплексів, поразивши які, снайпер може вивести машину з ладу, – розповідає Євген Ситенко, який працював у інженерній групі. – Тому ми замінили їх мініатюрними відеокамерами, знищити які снайперу дуже важко. А ще ми зробили машину на базі Т-64, але з двома баштами – бойовими модулями, кожен із яких має сектор огляду 180 градусів і озброєний швидкострільними авіагарматами ГШ-23 та кулеметами великого калібру.

До речі, за потреби на цю машину можна встановити дві протитанкові ракети «Стугна» та «Корсар». По периметру корпусу встановили блоки динамічного захисту «Ніж».

Танк створювали під керівництвом професіонала з 42-річним стажем роботи на високих посадах на відомому заводі імені Малишева.

Через деякий час їхнє «підприємство» припинило існування і трудовий колектив розпався. Тож Євген деякий час сидів удома, отримуючи лише пенсію в 5 тисяч гривень, маючи на вихованні двох дітей – на той час у них народився ще й Максим. Добре, що хоч «азовці» вибили для них квартиру, але оплачувати проживання сім'ї було складно.

Згодом Ситенко зміг влаштуватися на роботу на станції техобслуговування машин, де працює й досі. І весь цей час – більше двох років – «воює» з чиновниками за бойові виплати.

– Замість належних мені за таке поранення під час виконання військового обов'язку 275 тисяч гривень я отримав лише 30, – зітхає учасник АТО. – Оскільки на час мого поранення добробати не вважалися військовими підрозділами. Більше того, незважаючи на те, що у виписках із лікарні імені Мечникова та Інституту ортопедії і травматології значиться, що у мене мінно-вибухова травма, за висновком, зазначеним у акті розслідування по лінії МВС, вона записана як «нешасний випадок» – наче ногу мені переїхав трамвай. Я вже писав різні листи, але досі так і не добився правди.

ПЕРЕСЕЛЕНЦІ

«Київ – гостинне місто. Тут кожен знаходить те, що шукає»

■ ЯК «КИЇВСЬКА ДОНЕЧЧАНКА» УСПІШНО РЕАЛІЗУЄ СЕБЕ В СТОЛИЦІ

Андрій КОВАЛЕНКО

Невдовзі після окупації частини Донбасу і початку бойових дій на сході, мешканка Донецька Катерина Зверева змушена була разом із чоловіком і однорічною дитиною переїхати до Києва. На малій батьківщині довелося лишити майже все – квартиру, престижну роботу, родичів і близьких. Втім, Катерина не склала руки. Натомість, відкрила раніше незнайому для себе аграрну сферу. Затим, маючи вищу освіту з журналістики та соціальних комунікацій – почала успішно застосовувати власні менеджерські, комунікаційні й креативні навички.

До початку війни на Донбасі Катерина Зверева працювала прес-секретарем промислової корпорації в рідному Донецьку. Вона з боєм згадує, як все починалося: «Навесні 2014 року в місті вже було неспокойно. Втім, тисячі людей продовжували жити, як раніше. Я теж щодня ходила на роботу. Будівлю навпроти захопили озброєні автоматами люди в камуфляжі. Одного разу під нашим будинком вибухнуло авто, загинуло 6 людей, а наш балкон пошкодило вибуховою хвилею. Не передає словами той жах, коли думаєш що ось-ось рухне твій будинок, і ти – разом із ним».

У березні 2014 року Катерина за сумісництвом викладала в Донецькому Національному університеті, куди приїхав тоді для зустрічі зі студентами Святослав Вакарчук. В пам'яті закарбувалися його слова: «Свобода вибору – це ключ до успіху». Втім, в умовах воєнних дій, їй важко було повірити, що справді існує вибір. Градус безвиході лише зростав.

«Пам'ятаю день в середині літа 2014 року. Парк біля «Донбас-Арени», ми гуляємо з сином. Поруч такому ж малючку батьки влаштували фотосесію, а на тлі дитячого сміху лунають вибухи. Через кілька днів після цього ми вирішили ненадовго виїхати з міста. І це «ненадовго» затягнулося на роки. Було все одно куди їхати. Вирішили до Києва. Взяти з собою дитячу коляску, іграшки, літній одяг», – згадує Катерина.

– Київ – гостинне місто. Тут кожен знаходить те, що шукає, – ділиться з «Вечірню» пані Зверева. – Хоча, перший рік життя в столиці був непростим, насамперед, – в психологічному плані. Спочатку здавалося, що всі теплі спогади й надії лишилися в Донецьку. Та, водночас, саме тоді в мені відбулося кардинальне «перезавантаження» цінностей, планів і навіть життєвої місії. І тільки за межами зони комфорту, подивившись в очі всім страхам, можна по-справжньому зрозуміти, хто ти є, чого ти хочеш.

Катерина захоїла зайнятися чимось до цього невипробованим – і пішла в аграрну журналістику. Знайомі відрекомендували їй власникові інформагенції AgroNews. І той запропонував очолити редакцію. Вона

з величезним запалом занурилася в нову тематику, шукала креативні форми подачі інформації, проводила відеофіри з провідними експертами с/г ринку, агропідприємцями. А вже «ази», нюанси й глибини опанувала «на ходу».

– До мене часто звертаються фермери, які постраждали від рейдерства, – розповідає пані Зверева. – Це – чи не найгостріша проблема аграрного підприємництва майже в усіх регіонах України. Як журналіст, я неодноразово писала про корупційні схеми на агроринку і про величезні збитки від них для держави. Відтак, народилася ідея створення громадської ініціативи «Комітет протидії корупції в АПК». Минулого року під її дахом ми об'єднали фермерів, експертів з аграрного права, фахівців із протидії корупції, захисту прав власності й журналістів. Однині, не лише привертасмо увагу громадськості, висвітлюючи проблеми, а й здійснюємо юридичний супровід, допомагаємо підприємцям із запитами й зверненнями до держорганів. Звісно, останні змушені так чи інакше реагувати.

– Мій девіз: якщо хочеш іти швидко – йди один, якщо хочеш іти далеко – йди разом. Я стала більше цінувати свій час і шукати спілкування з тими людьми, чий цінності

збігаються з моїми, – зазначає Катерина, розповідачи ще про одну власну ініціативу – агростартап.

Випадково потрапивши на «Хакатон Аграрних інновацій» навесні 2016 року, Катерина познайомилася з Андрієм Карп'юком, інноватором у сфері біотехнологій. Відтоді, вони на партнерських засадах розробляють агро-стартап BIOsens – прилад для експрес-діагностики зернових на визначення рівня мікотоксинів (продукти життєдіяльності грибів).

– Упевнена, що «Біосенс» допоможе суттєво поліпшити якість рослинної й м'ясної продукції вітчизняного агросектору, – прогнозує Катерина Зверева. – Найперше ж – врятує більше людських життів. Адже, за даними FAO (Харчова й Сільськогосподарська організація ООН), понад 25 % всіх врожаїв уражено мікотоксинами. Як наслідок, щороку близько 150 тисяч осіб починають хворіти на рак печінки.

Наразі, «Біосенс» вже презентовано в кількох країнах. Партнери агро-стартапу встановили низку перспективних контактів – як технологічних, так і інвестиційних. 2017-го український стартап виграв 3-місячне стажування в Швейцарії. Там народився ще один проект – Фондація безпеки харчових продуктів (Food Safety Foundation). Його мета – створення еко-3D-карти продовольства й агротехнологій.

Минулого року Катерина зважилася ще на один «челендж», вступивши на магістерську програму з бізнес-менеджменту в аграрно-продовольчій сфері – Agri Food MBA в Києво-Могилянській бізнес-школі. Це – перший потік за даною спеціалізацією. Навчання здійснюється винятково англійською мовою і передбачає виїзні модулі в Канаді та Нідерландах.

– Для мене така освіта є давньою ідеєю, яку я планувала реалізувати десь у 40 років. Втім, недавній досвід навчив мене тому, що не варто серйозні плани відкладати на тривале майбутнє.

Мій девіз: якщо хочеш іти швидко – йди один, якщо хочеш іти далеко – йди разом.

До уваги платників податків!

Відповідно до Податкового кодексу України органам місцевого самоврядування надано окремі повноваження щодо місцевих податків і зборів.

До рішення Київської міської ради від 23 червня 2011 № 242/5629 «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві» внесені зміни і доповнення. Чинна редакція рішення Київської міської ради «Про встановлення місцевих податків і зборів у м. Києві» зі змінами і доповненнями розміщена:

- на єдиному веб-порталі територіальної громади міста Києва www.kyivcity.gov.ua, рубрика «Про Київ», розділ «Бюджет»,
- у соціальній мережі Facebook на сторінці Департаменту фінансів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації),
- в інформаційній системі ligazakon.ua.

Як подолати «скептичний оптимізм»?

Андрій КОВАЛЕНКО

Чи існує взаємозв'язок між рівнем відкритості публічних даних та індексом корупції в країні? Як працює офіційний портал з використання державних коштів Є-data? Яким чином Україні досягти найвищих стандартів у сфері електронних демократії та врядування?

Відповісти на ці запитання, поділитися своїм баченням реформи державного сектору щодо відкритості фінансово-економічних показників «Вечірка» попросила Олександра Щелокова, очільника проекту Є-data, засновника сервісу «Пошуково-аналітична система «007», покликаною контролювати владу щодо витрат державних коштів.

– Наші дослідження міжнародних рейтингів і відкритих джерел інформації показали чітку залежність рівня корупції як від доступності та якості Інтернету, так і відкритості для громадськості максимуму публічної інформації, – розповідає Олександр Щелоков. – Відтак, держави, в яких доступ до Інтернету та відкритих даних вільний, мають суттєво кращі показники зі сприйняття корупції, індексів екології, щастя, свободи преси тощо.

Вочевидь, таке концептуальне розуміння значимості відкритих даних для країни та громадян привело Олександра від успішної кар'єри в банківсько-фінансовій сфері до традиційно-консервативного державного сектору. У 2015 році він став натхненником і розробником порталу Є-data, на якому кожен нині може знайти конкретні публічні показники з величезного інформаційного масиву Big Data.

– Головний принцип відкритих даних – вільний доступ і машиночитаний формат, – ділиться пан Щелоков. – Дані на порталі Є-data доступні у режимі 24/7, у безкоштовному використанні, в анонімному перегляді. Все можна скачати на порталі або забрати за API. Ми не допустили наявності в базі жодного pdf-файлу, jpg та сканів. Усі дані є доступними для оперативної обробки, передачі третій стороні, проведення розслідування, аналітичного дослідження чи навіть звернення до суду. Ще одним важливим фактором успіху була політична воля та підтримка на-

шого лідера Оксани Маркарової в Міністерстві фінансів. А також – сильна професійна команда, яка не залишила проект навіть в часи, коли не було фінансування, не вистачало комп'ютерів, і ми відчували постійні бюрократичні стримування й перепони. На жаль, часто державна машина досить формально ставиться до всього. Для міністерств буває важливішим розмір шрифту чи відступ від краю у документі, ніж оптимізація процесу, прозорість управління чи збільшення ефективності. Втім, у всьому має бути баланс. Наші революційні підходи часто підкріплювалися виваженою позицією юристів чи методологів Міністерства фінансів. Тому поява порталу – це спільна перемога держструктур, нашої проектної команди, громадського сектору та журналістів.

Олександр Щелоков та його партнери дотримуються тієї позиції, що відкриті дані не стільки стосуються боротьби з корупцією, як, передовсім, ефективності, оптимізації бізнес-процесів та розвитку економіки. Адже проекти на базі відкритих даних дають поштовх у різних галузях – від медицини, транспорту, освіти до фінансів та систем управління ризиками.

Дані на порталі Є-data доступні у режимі 24/7, у безкоштовному використанні, в анонімному перегляді. Все можна скачати на порталі або забрати за API. Ми не допустили наявності в базі жодного pdf-файлу, jpg та сканів. Усі дані є доступними для оперативної обробки, передачі третій стороні, проведення розслідування, аналітичного дослідження чи навіть звернення до суду.

– Потенціал – неймовірний. Сьогодні 95% команд, активістів та журналістів використовують ці дані саме для викриття корупційних зловживань, порушень і злочинів, – констатує керівник проекту. – Число запитів до бази даних Є-data постійно зростає, а паралельно – і кількість антикорупційних дій, розслідувань на основі цього матеріалу. Гадаю, що найважливіше – це попереджати корупцію, робити усі процеси прозорими, долучатись до формування бюджету та моніторингу КРІ державних службовців, використовувати відкриті дані для розвитку економіки. Адже сама їх наявність та вільний доступ до них автоматично знижують рівень корупції.

На думку пана Щелокова, культура використання відкритих даних лише формується в Україні. Тому, почасти, публічні дані, е-інструменти моніторингу не працюють повноцінно.

– Насправді, люди дуже пасивні у цих питаннях. Бюджетні кошти виглядають такими далекими і незрозумілими, що більшість часто не відчуває: насправді, що це – наші гроші, кошти платників податків. Ми продовжуємо закривати очі на корупцію, дарувати шоколадки, давати хабарі, опускати очі перед «великим та важливим» чиновником. Людей, котрі активно використовують відкриті дані і борються з корупцією, – дуже мало. Реально мало для такої великої країни. Але і 1% достатньо, щоб цю машину open data більше не спинити!

Так само і в оцінці урядовим менеджером рівня розвитку в Україні е-демократії та е-врядування превалює «скептичний оптимізм». Їх у повноцінному розумінні, як, наприклад, у Великобританії чи Естонії, у нас допоки не існує. Наразі, є лише спроби прищепити розуміння цього нового глосарію. Прикро, але понад 80% населення не знає взагалі, що таке е-врядування.

Тож необхідно створювати попит на ці сервіси – зі шкільної партії, серед студентів, батьків, пенсіонерів. Для кожної цільової аудиторії має бути свій меседж, своя зрозуміла, проста та корисна е-по-

слуга. Україна в цьому питанні досить швидко розвивається. Проте, нестабільність систем, недовіра до держави та низький рівень просвітницької роботи стримують процеси е-врядування і е-демократії.

– На щастя, нині уряд все більше приділяє уваги відкритим даним та ефективним процесам прийняття рішень. Назагал, все дуже просто – єдині стандарти відкритих даних щодо всіх державних систем для подальшої інтеграції, контроль якості цих даних і безпека систем, підтримка громадських та бізнес-ініціатив, дальша розробка ефективних сервісів із використання open data... Вірю і знаю, що все з часом буде добре, – підсумовує Олександр Щелоков.

ПОЗИЦІЯ

Декларація небайдужих

Молоді кияни об'єдналися для дієвої підтримки антикорупційної реформи, ухваливши «Декларацію небайдужих».

Вони різні за освітою, родом з різних регіонів, соціально-політичними поглядами та уподобаннями. Але єдині в питанні підтримки антикорупційної реформи в Україні. Про це на повний голос і заявили у своїй лаконічній, але змістовній Декларації.

Ініціативна група небайдужих наразі складається із 33 чоловік. Але приєднатися до руху в будь-який момент може кожен бажаючий.

– Мене ця тема сильно зачепила, – каже власник мережі кафе «Піца ветерано» Леонід Астальцев. – В якийсь момент я зрозумів, що надто поринув у справи бізнесові і зовсім забув, що є громадянином України. І як громадянин маю не лише права, але і певні обов'язки. Зокрема щодо безпосередньої участі в процесах державотворення.

– Наше зібрання – сигнал, по-перше, західним партнерам: у них є адекватні партнери в Україні, які готові підтримувати антикорупційну боротьбу. А ще це – сигнал владі. Суспільству не байдуже, що вона робить, які рішення приймає. Не байдуже, як намагаються дискредитувати антикорупційні органи. Ми стежимо за діями влади, – зазначила член ініціативної групи Ольга Решетилова.

Мережа розпочнеться з «лікбезу»

На початку лютого в Україні стартує загальноукраїнський проект «Регіональна антикорупційна мережа». Йдеться про запровадження додаткових інструментів протидії корупційним явищам.

Стратегічна мета проекту – запобігання їм на локальному рівні. А початковий етап передбачає цілеспрямоване навчання для громадських активістів, представників органів місцевого самоврядування, бізнесу та журналістів.

Наразі проект охоплює п'ять регіонів України. Одеська, Черкаська та Волинська області вже активно включилися в процес. Щодо участі активістів Київської та Львівської тривають певні погоджувальні перемовини. Однак проведення тематичного брифінгу в Українському кризовому медіа-центрі є свідченням того, що Київський регіон не пастиме задніх у протидії ганебним проявам. В цьому запевнила «Вечірку» і керівник проекту Лариса Вербицька:

– Київська громада певним чином відображає всю нашу країну. Є активні громади, які дійсно об'єдналися проти недбалих забудовників, перевізників чи комунальників. І є водночас інертні громадяни, яким зручно так жити. Таким усе байдуже: мовляв, якщо кому щось не подобається, то нехай воюють...

Директор Інституту PR&PA Ксенія Мацкевич зазначила, що зазвичай слово «корупція» в Україні асоціюється зі словом «хабар». Але насправді це явище значно більше і ширше. Громаді важливо знати та чітко усвідомлювати, як з цим злом боротися, локалізувати та мінімізувати його поширення в суспільстві.

Активісти виступають за проведення незалежного аудиту діяльності Національного антикорупційного бюро України, надання НАБУ права прослуховування для викриття корупціонерів і створення незалежного Антикорупційного суду.

– Завдання – підтримка державних інституцій, які вже створені і готові боротися з корупцією та побудова нових, – каже громадський активіст Михайло Жернаков. – Якщо ця влада не хоче цього робити, то має прийти інша і здійснити це.

Ключова цитата з «Декларації небайдужих»: «Ми бачимо, що реальна боротьба з корупцією знаходиться під загрозою «відкату» назад. При тому, що рівень корупції в державі залишається, за оцінками вітчизняних і міжнародних експертів, досить високим. Ми вимагаємо від відповідних органів української влади припинити політичний вплив і тиск на незалежні антикорупційні інститути. Забезпечити виконання зобов'язань, взятих Україною перед своїми громадянами і міжнародним співтовариством...».

– Це наша реальна громадянська позиція. – підсумував громадський активіст Юрій Бутусов. – Все це було зроблено для того, щоб показати, що в Україні, крім боротьби різних органів влади та політичних партій, є горизонтальні зв'язки і здорові загальні принципи, які об'єднують різних людей, незалежно від їхніх політичних поглядів.

Проект здійснюватиметься за підтримки антикорупційної ініціативи ЄС в Україні разом з урядом Данії.

– Він є найбільшим, який коли-небудь започатковувався в практиці ЄС, – зазначила глава європейської ініціативи, представник донора проекту Ека Ткешелашвілі.

– Необхідно допомогти громадськості у розвитку заходів боротьби з корупцією не тільки в Києві, а й на місцевому рівні.

Планується, що під час антикорупційного «лікбезу» учасники проекту оволодіють інструментами роботи з відкритими даними, отримають навички фільтрації інформації та розглянуть практичні кейси боротьби з корупцією у своїх громадах.

– Запобігати корупції на локальному рівні простіше, ніж викривати вже існуючі схеми в державному масштабі, – каже Лариса Вербицька. – На старті створення об'єднаних територіальних громад дати можливість представникам органів місцевого самоврядування, громадським активістам і представникам регіональних ЗМІ разом опанувати інструменти досліджень з пошуку прихованих інтересів, державних закупівель, роботи з відкритими даними. Після чого укласти публічний договір, що створюватиме реальні умови для перешкоджання корупції.

Михайло КАМІНСЬКИЙ

Під пресом стресу

КОЖНІЙ ЛЮДИНІ БАЖАНО МАТИ НЕ ТІЛЬКИ СІМЕЙНОГО ЛІКАРЯ, А Й СІМЕЙНОГО ПСИХОЛОГА

Петро ЗУБЕНКО

Із президентом Української асоціації лікарів-психологів Богданом Божуком ми говорили не лише на тему психологічної реабілітації бійців АТО, а й загалом про стан психічного здоров'я нації.

– Сфера психічного здоров'я у нашій державі донедавна вважалася компетенцією винятково лікарів-психіатрів, – зауважив пан Богдан. – Роботою практичних психологів і лікарів-психотерапевтів просто нехтували. Нині ж у нас формується новітня система психічного здоров'я, яка узагальнить напрацювання всіх підгруп, і, відповідно, може надати якісну допомогу та лікування, якісну реабілітацію.

– Коли людина, у поведінці якої раніше ніхто не помічав нічого незвичного, раптом наважується на вбивство чи самогубство – про що це може свідчити?

– У суспільстві спостерігаються певні психологічні зміни як реакція на події, які відбуваються в державі. Хтось перелаштовує свої психологічні реакції на ці події, аби вберегтися від стресу. У іншого починають здавати нерви – виникають певні психологічні

негаразди. А в когось з'являються і конкретні психічні порушення, які можна класифікувати як захворювання чи розлад. Усе суто індивідуально.

– Який відсоток людей потребує психологічної допомоги у нашій країні?

– Важко відповісти. Адже і ступінь необхідності, й форми цієї допомоги абсолютно різні. Єдине, в чому не маю сумнівів: кожен громадянин повинен мати особистого психолога або психотерапевта, до якого він міг би звернутися з будь-якого, навіть дріб'язкового питання, пов'язаного з емоцій-

ним реагуванням: чи то тривога, чи страхи за майбутнє, чи інші негативні емоції. Тільки фахівець зможе підказати, як правильно реагувати та діяти.

– Які ж сьогодні вимоги до психолога, адже він має ключі до найпотемнішого – людської душі?

– Проблема в тому, що багато психологів мають поверхові знання щодо фізичного компоненту перебігу тих чи інших процесів,

виникнення захворювань. А чимало лікарів, навпаки, мають дуже поверхове уявлення про психіку і розлади, до яких вона може призводити.

Не секрет, що через надмірне хвилювання підвищується тиск. Але ми забуваємо, що у людини, яка постійно хвилюється, рано чи пізно виникне гіпертонічна хвороба. Відповідно, потрібна така взаємна інтеграція, щоб лікарі мали більшу психологічну компетентність, а психологи – навпаки, медичну.

– Чи не варто було б кожному підприємству, кожній установі мати свого штатного психолога?

– Великі комерційні установи, якщо не можуть утримувати власний штат психологів, то принаймні запрошують фахівців, які проводять тренінги, відбори. Після такої психологічної роботи ефективність підприємства зростає. Хай небагато, на 20–25 відсотків,

Ті надмірні стресові навантаження, з якими кожна людина стикається в зоні бойових дій, відбиваються на психіці.

але це економія робочого часу і, відповідно, додаткові кошти.

– Чи кожен, хто побував на війні, потребує уваги психолога?

– Було б непогано, якби всі вони зверталися за консультацією. На законодавчому рівні закріплено, що її має

пройти кожен, хто брав участь у бойових діях. З іншого боку, це має бути збалансовано. Грубо кажучи, якщо я не хочу звертатися за психологічною допомогою, то чому хтось має мене примушувати? А от якщо дізнаюся, що багатьом людям це допомогло, в мене самого з'явиться мотивація звернутися. Будь-який примус викликає супротив, причому не тільки у військових.

– Але ж, взагалі люди йдуть на війну, щоб убивати. Не вб'єш ти – вб'ють тебе. Вочевидь, у людини, яка ніколи раніше не брала зброї до рук, стається психологічний злам...

– Ті надмірні стресові навантаження, з якими кожна людина стикається в зоні бойових дій, відбиваються на психіці. Тобто, як мінімум, потрібно адаптуватися до цього стресу. Відповідно, якщо людина адаптована до надмірних стресових умов і з цим ступенем адаптації потрапляє до інших умов, скажімо, мирного стану, то вона ще деякий час залишається налаштованою на ті умови.

Має бути навіть не реабілітація, а реадптація, тобто плавний перехід з умов війни до мирного співіснування. Звісно, велика відповідальність лежить на психологові, але й сама людина повинна розуміти, що той рівень адаптації, що був на війні, у мирному житті не допоможе.

Війна змінює людину психологічно. Цей стан можна подолати і без сторонньої допомоги. Але краще, якщо вона буде.

НЕБЕЗПЕКА

Хвороба брудних рук чи нечистої совісті?

Ніна ГУЦУЛ

Дехто вважає ботулізм, а тим більше – гострі кишкові інфекції (ГКІ) «хворобами брудних рук». А може, їх провокує «хвороба нечистої совісті» реалізаторів неякісних харчів? Недарма наведення порядку в місцях торгівлі харчовими продуктами (в т. ч. й стихійної), посилення контролю за нею в зв'язку зі спалахами харчових отруєнь стають дедалі актуальнішими.

Щорічно в Києві реєструються в середньому до півтора десятка випадків зараження ботулізмом. Більшість викликана вживанням неперевіраних продуктів: в'яленої риби, «домашніх» консервів. Небезпека цього захворювання зростає взимку, коли, реагуючи на попит киян, пропонуються консерви кустарного приготування. Останній раз ботулізм в Києві був зареєстрований в листопаді. В зв'язку з реєстрацією випадків ботулізму серед киян, пов'язаних з вживанням в'яленої риби, з метою вжиття необхідних заходів, передбачених законами України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», рибна продукція була вилучена зі столичної торгівельної мережі.

За результатами проведення санітарно-епідеміологічних розслідувань Головним управлінням Держпродспоживслужби видані розпорядження та приписи щодо усунення порушень вимог законодавства, направлені

матеріали до правоохоронних органів (за якими відкрито 4 кримінальні провадження). Спеціалістами Держпродспоживслужби здійснено 806 заходів держнагляду, розглянуто 759 скарг фізосіб, направлено 61 запит до Державної регуляторної служби України щодо погодження позапланових заходів держнагляду.

В рамках програми заходів щодо врегулювання ситуації Департамент промисловості та розвитку підприємництва КМДА ініціює створення спеціальної бази недобросовісних торговців з подальшою заборобою їм торгувати на територіях проведення сільськогосподарських ярмарок. Представники

громадських організацій вважають, що таку практику слід поширити й на всі продовольчі ринки, на яких і біля яких продаються неперевірені продукти.

Тож працювати є над чим. Стихійні, несанкціоновані ринки, їх масштаби і кількість останнім часом зменшилися. Та навіть в такому «скороченому» вигляді вони небезпечні. Тим більш, що там пропонується не лише «безбідні» домашні фрукти і овочі, а й м'ясо і молоко, кустарні консерви. Активісти, які займаються безпекою продуктів, вважають, що контролюючі органи мають очистити всі ринки і ярмарки від збувачів небезпечної продукції.

ДОВІДКА

Ботулізмом інфекція названа на честь мікроба, який її викликає – *Clostridium botulinum*. Це найнебезпечніша інфекційно-токсична хвороба, яка здатна привести до смерті. Живе цей мікроб в кишечнику різних тварин, з калом яких потрапляє в ґрунт, де може жити протягом довгих років, звідти може переміститися і в воду, і на харчові продукти, а потім – знову в кишечник тварин, в тому числі людини.

Clostridium botulinum – суворий анаероб, тобто існує в комфорті тільки там, де немає повітря. Потрапляючи в комфортне для себе середовище, особливо в консервовані продукти, мікроб починає виробляти отруту ботулотоксин, один з найпотужніших в світі – він в 400 тисяч разів сильніший, ніж отрута гримучої змії! Вживання цієї отрути викликає параліч м'язів всього організму, і, якщо не вжити жодних заходів, результат буде сумним.

А ВИ ЗНАЄТЕ?

ЗАРАЖЕННЯ БОТУЛІЗМОМ

В Україні ботулізмом найчастіше людина заражається влітку – при вживанні в'яленої або копченої риби, а взимку – через вживання консервації, в основному – лісових грибів домашнього приготування. Ця хвороба поширена в усьому світі.

Заразитися ботулізмом також можливо, скуштувавши консервовані приправи, тушковану в фользі картоплю. Особливу потенційну небезпеку становлять погано вимиті продукти, а також продукти, які не пройшли відповідну термічну обробку. В основному це стосується продуктів домашнього приготування, проте іноді ботулізм зустрічається і в консервації промислового виробництва.

Ще один, більш рідкісний випадок зараження відбувається через інфікування рани. Токсин, потрапляючи в тіло людини таким чином, активно всмоктується в кров, викликаючи важке отруєння. З цієї причини рани слід ретельно обробляти.

ОЗНАКИ ЗАХВОРЮВАННЯ НА БОТУЛІЗМ

Інфікування ботулізмом розвивається дуже швидко. Протягом 2-24-х годин у людини з'являються перші ознаки: пронос або запор, блювота, двоїння в очах, біль в животі, здуття живота, температура підвищується до 37-37,2°C, не більше.

Відмінною рисою ботулізму, за якою його легко відрізнити від інших інфекцій, є порушення зору – через що відбувається параліч м'язів, зображення починає двоїтися, з'являється косоокість.

Подальші характерні риси розвитку ботулізму: порушення мови, слабкість, сухість в роті, труднощі ковтання, змінюється голос.

При подібних симптомах слід терміново викликати швидку допомогу.

Живе в столиці «Іхтіандр»

■ КИЯНИН ОЛЕКСАНДР БУБЕНЧИКОВ ВХОДИТЬ ДО ТРІЙКИ НАЙКРАЩИХ ФРІДАЙВЕРІВ СВІТУ

Олександр ПИРЛИК

Скільки людина може прожити без повітря? Пять, шість, сім хвилин? Олександр Бубенчиков вдається затримати подих аж на 9 хвилин (!). Він здатний проплити «на одному диханні» майже три футбольні поля або ж зануритись на 95 метрів.

– Фрідайвінг у моєму житті з'явився в 2010 році, – розповідає Олександр. – Я тоді вчився в університеті ім. Шевченка. Друг показав мені відео з французьким фрідайвером Гійомом Норі. Я був вражений, думав, це комп'ютерна графіка або монтаж. Не міг зрозуміти, як люди затримують дихання на 11 хвилин і пірнають без додаткового дихального спорядження глибше 100 метрів. Але все це відбувалося в реальному житті. Тож і я вирішив спробувати.

Влітку після сесії він з друзями поїхав на море. Коли пірнали вперше, про гідрокостюми та ластасти він міг тільки мріяти – маску позичив в одного відпочивальника на березі. Замість буйка була шестилітрова пляшка для води, до якої прив'язали мотузку для близни – на мотузці через кожні

два метри нав'язали вузлики, щоб вимірювати глибину. І знайшли, як тоді здавалося, приголомшливу глибину – 16 з половиною метри.

Через деякий час після того «дебюту» наш співрозмовник стане першим українцем, який перепірне відому арку Blue Hole в египетському місті Дахаб. Подібне занурення вважається великим досягненням у світі фрідайвінгу. 58 метрів вниз, 30 по горизонталі й 58 вгору!

– Зробити це без ласт вдалося лише чотирьом фрідайверам в світі, – коментує Бубенчиков. – Я при цьому ще й знімав себе на відеокамеру. Можливо, звучить

Добравшись до поверхні, я ніяк не міг віддихатися. Згодом виявилось, що отримав баротравму – пошкодив легеневу тканину...

не зовсім скромно, але я перша людина, яка зробила таку відеозйомку.

А нещодавно столичний «Іхтіандр» встановив новий рекорд України – затримав дихання на 9 хвилин і 3 секунди. Це відбулося на змаганнях в Одесі. Зауважимо,

такий результат став найкращим у світі у 2017 році. Отже, у Бубенчикова є ще один привід пишатися своїми здобутками. А починав він із набагато скромніших цифр. Довгий час не міг перевершити паузу в три хвилини. Коли ж навчився це робити, прогрес пішов дуже швидко.

– Які занурення запам'яталися найбільше? – запитую у співрозмовника.

– Кожне так чи інакше відкладається у пам'яті, – говорить Олександр. – Одне було, мабуть, найнеприємнішим у спортивній кар'єрі. Трапилося це в Житомирі на Соколівському кар'єрі, глибина якого сягає 100 метрів. Готуючись до чемпіонату світу минулого року, я вирішив пірнути на 70 метрів. Майже досягнувши цієї позначки, зачепився за корч – він опинився між мною і тросом. Піднятися не міг, а хмара мулу на глибині 40 метрів абсолютно не пропускала світло, тож довелося діяти у цілковитій темряві й на дотик скидати страховку. Добравшись до поверхні, я ніяк не міг віддихатися. Згодом виявилось, що отримав баротравму – пошкодив легеневу тканину...

З підвищеною небезпекою пов'язаний і рек-фрідайвінг – занурення на затонулі об'єкти.

– В Україні таких об'єктів досить багато. Наприклад, я пірнав до судна «Цісаревич Олексій» на місі Тарханкут. Він лежить на глибині 52 метри, і його я оглядав вже тричі. Перший раз – в 2011 році. Місцеві не вірили, що можливо пірнати на таку глибину без акваланга, – каже Бубенчиков.

Олександр вважає, що зайнятися фрідайвінгом можна в будь-якому віці. Є люди, які роблять перші кроки і в 60-70 років. Вік не заважає їм отримувати задоволення від пірнання.

– Показовим прикладом є Наталія Молчанова, яка почала займатися фрідайвінгом в 40 років, а до 50-ти всі рекорди світу серед жінок вже належали їй, – підтвердив свою думку наприкінці розмови столичний «Іхтіандр».

ХОКЕЙ

І знову шайба буде в грі

■ У КВІТНІ ЮНІОРСЬКА ЗБІРНА УКРАЇНИ ПОЗМАГАЄТЬСЯ ЗА ВИХІД В ЕЛІТНИЙ ДИВІЗІОН

Олександр ПИРЛИК

Право на проведення чемпіонату світу серед юніорів наша країна отримала на Конгресі Міжнародної федерації хокею, який відбувся в німецькому Кельні у травні 2017 року. Спочатку містом-господарем змагань була Одеса, однак тамтешня льодова арена не готова до змагань, а ремонтні роботи могли тривати більше дозволеного терміну. Тому було вирішено провести турнір у столиці.

Тим більше, що торік київський Палац спорту приймав світову першість серед основних команд і за цей час встиг значно поліпшити умови для проведення спотивного дійства.

– По-перше, ми відремонтували роздягальні для спортсменів, аби гравці почувалися комфортно. По-друге, наші льодовари були визнані одними з найкращих у Європі, тому спробуємо тримати цю марку і забезпечимо чемпіонат якісним льодом. По-третє, і найголовніше, ми збільшили потужність нашого освітлення – замість 900 люкс, як було у минулому, тепер маємо 1600! – розповів «Вечірці» директор ДП «Палац спорту» Юрій Черненко.

Роботу над помилками зробили й в оргкомітеті минулорічної першості. Зокрема було переглянуто «квиткову політику». Тоді були випущені комплексні абонементи на всі ігрові дні, що викликало певний дефіцит перепусток.

– Трапилась така ситуація, коли вболівальники викупили абонементи, але у якісь дні просто не приходили, і водночас квитків не було у касах, тому іноді були незаповнені трибуни. Цьогоріч ми відмовились від практики абонементів і просто будемо продавати разові квитки, – пояснює Георгій Зубко, віце-президент Федерації хокею України, голова організаційного комітету Федерації з питань проведення чемпіонату світу. – Продаж квитків стартує наприкінці січня, а ціни, як і торік, будуть демократичними – від 50 до 250 гривень.

Важливість проведення хокейного змагання підкреслили і в міській адміністрації. Зокрема начальник Управління молоді та спорту КМДА Вадим Гутцайт відзначив, що столиця неабияк зацікавлена у прийомі ключових міжнародних змагань.

– Коли міжнародні організації вам довіряють знову прийняти світову першість – це свідчить про високу оцінку вашої роботи. Для нас велика честь приймати у себе найвизначніші спортивні змагання, чи то з хокею, чи з футболу, як майбутній фінал Ліги чемпіонів. Ми зробимо все від нас залежне, аби наступні спортивні івенти проходили на найвищому рівні, – зазначив пан Гутцайт.

Офіційний логотип чемпіонату світу виконаний відповідно до вимог Міжнародної федерації хокею. Центральним елементом є державний герб України, боковий фрагменти якого створені з хокейних ключок.

У центрі – тризуб, стилізований пелюстками, які символізують розквіт українського хокею.

Не оминули увагою учасники підготовку української команди до такого відповідального змагання. Перший

підготовчий етап цього сезону юніорська збірна розпочала в листопаді у Броварах. А в кінці грудня 2017 року команда виграла головний приз традиційного міжнародного турніру «Кубок Чотирьох Націй» в Будапешті. У ході змагання наша команда перемогла однолітків з Польщі (2:1 ОТ), Угорщини-1 (4:1) і Угорщини-2 (6:2). А у фіналі змагання українці знову перемогли кращу команду Угорщини з рахунком 5:1 і завоювали перше місце.

У планах юніорської збірної в рамках підготовки до чемпіонату світу – участь у міжнародному турнірі в Польщі. Суперниками української команди будуть однолітки з Польщі та Угорщини, а також збірна Австрії U19. Заключний етап підготовки до чемпіонату розпочнеться на початку квітня.

Старший тренер юніорської збірної Олег Ігнат'єв сказав:

– Ми довго йшли до мети і усвідомлюємо, що від нас вимагатимуть вболівальники. Мета у нас одна – перемога в чемпіонаті!

НОВИНИ

У манежі на Березняках встановили рекорди

Минулого тижня київський манеж КШВСМ став центром бар'єрного і спринтерського бігу. На найкоротшій дистанції 60 метрів був виконаний норматив на чемпіонат світу, а в бігу по колу змагалися на нестандартній для закритих приміщень дистанції – 400 метрів.

Щодо результатів, варто відзначити високі переможні показники на 60-метровці з бар'єрами Анни Плотіциної (8,14 с) та Артема Шаматрина (7,87 с), на гладкій 400-метровці – Тетяни Мельник (55,38 с) та Станіслава Сеника (49,89 с).

А справжньою родзинкою змагань стала дистанція 400 метрів з бар'єрами, яка в Україні проводиться винятково на цьому турнірі. Серед чоловіків вже втретє поспіль перемогу здобув Денис Нечипоренко – 52,87 с. У жінок перемогла Вікторія Ніколенко. Враховуючи, що цю дистанцію українки долали вперше, то результат Вікторії (1:02,40), можна вважати рекордом України.

Збірна України зіграє з чехами та словаками

У Лозанні (Швейцарія) відбулося жеребкування новоствореного турніру Ліги націй. Збірна України з футболу зіграє в одній групі з Чехією та Словаччиною.

Розіграш Ліги націй відбуватиметься кожні два роки. Команди розбиті на чотири дивізіони, згідно з рейтингом, який сформувався за підсумками попередніх відбіркових турнірів чемпіонату світу та Євро. Фінальна частина Ліги націй відбудеться у червні 2019 року. А навесні 2020 року переможці 16 груп розіграють у стикових матчах 4 додаткові путівки на Євро-2020. За них змагатимуться збірні, які не пробилися на чемпіонат Європи через традиційний відбірковий турнір.

КІНОМАНІЯ

Правда про легендарний бій

У СТОЛИЦІ ПРЕЗЕНТУВАЛИ ТРЕЙЛЕР СТРІЧКИ «КРУТИ.1918»

Марія КАТАЄВА

Днями ми відзначили 100-річчя трагедії, коли від рук більшовиків загинули київські студенти, котрі відстоювали незалежність України. До роковин відзняли фільм, що показує цю історію через особисті переживання юнаків.

29 січня 1918 року чотири сотні українських курсантів на залізничній станції кілька годин мужньо боролися з вдес'ятеро чисельнішим підрозділом Червоної армії під проводом Муравйова. Під час відступу в полон потрапило 27 юнаків, які були жорстко страчені.

В основу стрічки, яка висвітлює ці криваві події, лягли документальні спогади командира загону студентів, капітана Аверкія Гончаренка.

– Ідея з'явилася 10 років тому, я став працювати з матеріалом: вивчати факти щодо наступу на Київ, повстання на заводі «Арсенал». Сценарій був вже готовий, коли почалася війна на сході. І я був вражений, як повторюється історія, – поділився автор сценарію Костянтин Коновалов. – Ми не робили детальну реконструкцію бою, це художній фільм, що має зачепити емоції кожного глядача, якому небайдужі свобода, патріотизм, любов до власного народу.

Слоган картини – «Мужність. Кохання. Свобода», що характеризує основні цінності героїв.

– Головне в нашій стрічці – любов. Через ненависть і злидні простіше маніпулювати людьми. А ми намагалися показати, що студенти і гімназисти зробили подвиг в ім'я любові, – пояснює режисер Олексій Шапарев, який знімав «Київський торт», «Правило бою» і серіал «Гвардія».

В центрі сюжету – сини генерала контррозвідки Павла Савицького, які закохані в одну дівчину, Софію, але воюють по різні боки барикад. Старший Олекса – кадровий офіцер, а молодший Андрій записався у добровольці.

– Мій персонаж – прихильник миру, і спочатку взагалі не хоче воювати. Але розуміє, що має туди йти. Адже кожен чоловік повинен захищати свободу зі зброєю в руках, – говорить Євгеній Ламаха, який зіграв студента-картографа Андрія Савицького.

Окрім студентів, в «Крути. 1918» з'являються історичні персонажі: Михайло Грушевський (Сергій Дзялик), Симон Петлюра (Дмитро Ступка), Аверкія Гончаренко (Олексій Триренко) й гімназист Григорій Піпський (Олександр Олексенко), який перед розстрілом заспівав український гімн. До речі, епізодичну роль батька гімназиста зіграв міністр культури України Євген Ніщук:

– Ті події варто було екранізувати ще 30 років тому, бо це героїчний приклад для молодого покоління. Так, українці зазнали поразки, але зупинили на декілька днів наступ російських військ. І цим самим дали можливість представникам Української Народної Республіки підписати Брестський мир.

Бюджет картини склав 52 млн грн, половину з яких надало Держкіно. Зйомки проходили в Києві (Софійська площа, де був проголошений IV Універсал, Київська фортеця), Мезжигір'ї (тут відтворили французькі локації), на Черкащині (відзняли сам бій під Крутами), а загалом у батальних сценах були задіяні понад 1,5 тисячі людей. На широкі екрани «Крути. 1918» вийде 6 грудня, у День Збройних сил України.

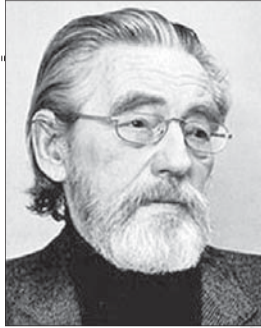

Через родину Якутовичів – про українське мистецтво

ЗАПУСТИВСЯ ПІЗНАВАЛЬНИЙ МУЛЬТИМЕДІЙНИЙ ПРОЕКТ

Марія КАТАЄВА

Як жили київські художники у другій половині ХХ століття, що впливало на їхню творчість та про найяскравіші здобутки розвитку Yakutovych Academy.

Ініціатором проекту став арт-центр «Я-галерея», що проводив кілька виставок та видав книжки, присвячені Георгію Якутовичу. Однак експозиції завершилися, мистецькі видання не всі можуть собі дозволити купити. Тож було вирішено зробити просвітницький інтернет-проект, доступний для широкої аудиторії.

– Ми обрали не окрему постать, а цілу художню династію Якутовичів. Це три покоління, які охопили знакові періоди для української культури і становлення держави – від 1960-х до 2010 року. Їхні життя і творчість є віддзеркаленням тенденцій та настроїв різних епох: 60-х, коли в українській культурі формуються нові альтернативні шляхи, 90-х, коли відбувається злам і художники вимушені пристосуватися до нових умов, 2000-х, коли в Україні шукають канони, міфотворчі речі, – розповіла «Вечірці» авторка проекту Поліна Ліміна.

– На жаль, українське мистецтво ХХ століття представлено дуже фрагментарно. Є інформація про 20-ті роки, авангардне мистецтво, бойчукізм, 60-ті – але переважно фігурують дисиденти. Є тенденція говорити про ті речі, які швидше були виключенням, аніж становили об'єктивну картину. Ми ж досліджуємо, чим у той час цікавилися люди, які виставки відвідували, які ідеї

панували в художньому середовищі. І робимо це крізь призму життя Якутовичів. Так, у 1960–1990-х Георгій Якутович був на верхівці київського творчого бомонду, його ім'я знали всі, на нього рівнялися тодішні молоді художники. Але коли він відійшов від активної творчості, а потім пішов з життя, – митець наче зник з інформаційного простору.

Yakutovych Academy можна відвідати з будь-якої країни світу, «навчання» у проекті безкоштовне, а інформація подається українською та англійською мовами.

Yakutovych Academy (<http://yakutovych.academy>) можна відвідати з будь-якої країни світу, «навчання» у проекті безкоштовне, а інформація подається українською та англійською мовами. Щомісяця на сайті розмішуватимуть новий епізод, присвячений тій чи іншій темі. У січні з'явився «Лікбез», що складається з кількох розділів: людина, час, місце, техніка, цілі. Окрім текстів, є відео, анімація, картинки.

– У першому епізоді ми подаємо основну інформацію, знайомимо з родиною Якутовичів. Людина може обрати те, що їй цікаво, – дізнатися факти з біографії чи особливості мистецьких технік, почути цікаві розповіді, – пояснює Поліна Ліміна. – У розділі «Місця» розкажемо про ті локації, де перебували Якутовичі та на які впливали. Це вулиця Кудрявська у Києві, де знаходився будинок Якутовича і де збиралася творча інтелігенція 1960–1980-х років. Його Сергій Якутович називав «мурашник на Монмартрі». Далі – як сприймали Київ художники різних періодів, як взаємодіяли з місцевою владою та бюрократичними структурами. На території України ми виділили Карпати, де знімалися «Тіні забутих предків», художником-постановником яких був Георгій Якутович, а також Канів, куди щоліта приїжджали відпочивати члени Спілки художників та на практику студенти Київського художнього інституту. Говоримо про міста різних країн, в яких проходили виставки наших митців, як це впливало на культурне середовище України, а також причини, які штовхали художників, особливо у 1980–1990-х роках, емігрувати за кордон.

ВЕРНІСАЖ

Ностальгичний Київ

У ЦЕНТРІ СТОЛИЦІ ДЕМОНСТРУЮТЬ КРАЄВИДИ ОЛЕКСИ ЗАХАРЧУКА

Марія КАТАЄВА

В останні десятиліття вигляд столиці стрімко змінюється – побільшало транспорту та людей, скрізь «вирастають» багатоповерхівки. Поринути в минуле та насолодитися атмосферою затишних куточків міста дають змогу роботи Олекси Захарчука, виставлені в Музеї історії Києва.

Олекса Захарчук народився у маленькому містечку на Вінниччині, після війни закінчив Харківське художнє училище, а 1950 року вступив до Київського художнього інституту. Його вчителями були Тетяна Яблонська та Сергій Григор'єв. Відтоді й до кінця життя – цілих 63 роки – він присвятив себе оспівуванню столичних ландшафтів.

На виставці «Ностальгичний Київ», назва якої виникла сама собою, представлено близько 70 різних за роками й техніками робіт: замальовки олівцем та живопис 1950-х, декоративні пастелі 1960-х, монументальний живопис 1980-х.

– Географія улюблених місць батька не змінювалася із 1950-х років. Це Поділ, старокиївські яри, двір Київського художнього інституту та вулиця Смирнова-Ласточкина, краєвиди на Видубицький монастир, на Києво-Печерську лавру з Лівого берега, де він жив з кінця 1960-х років, – пригадує **донька художника та кураторка виставки Юлія Захарчук**. – Ці місця вже змінилися, але на роботах вони – як подих життя, законсервовані талантом митця. Дуже теплі та передають атмосферу того часу. За такими невеличкими будин-

ками та настроєм ми ностальгуємо, багатьом цього не вистачає в сучасному мегаполісі. Всі роботи виконані з натури. Батько весь час ходив з блокнотом, фіксував те, що його надихало. І перетворював повсякденність на витвір мистецтва, дійсно магічні картини. Для нього було важливо передати стан природи та пори року, про що говорять назви творів – «Вечоріє», «Відлига», «Ранок».

Експозиція представляє широкий діапазон творчості митця та водночас його талант і майстерність у різних техніках. Замальовки олівцем навіть невеличких сходові наче передають їх історію, яскраві декоративні пастелі 1960-х, створені під враженням від творчості Фернана Леже, наповнені радістю. А монументальні краєвиди столичних пагорбів оповиті маревом – це фірмовий стиль художника, з використанням прийому сфумато.

– На виставці цікаво прослідкувати, як зміни у світовідчутті художника відбуваються паралельно із змінами у місті, – зауважила «Вечірці» **кураторка від музею Катерина Липа**. – Олекса Захарчук – зразок чесного митця, який ніколи, за жодних обставин, себе не зраджував. За радянських часів він мав сміливість писати так, як хочеться, усвідомлюючи свою місію і обов'язок перед власним талантом – це був вчинок завдовжки з життя.

«Ностальгичний Київ» відкритий на першому поверсі Музею історії Києва до 4 лютого. Більше про життя і творчість художника можна дізнатися в галереї «Синій вечір» на лівому березі, заснованій його дітьми. В родинній колекції зберігається близько тисячі творів Захарчука, частина з яких експонується в галереї.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ

четвер, 01.02

Сильна хмарність
Атм. тиск **755**
Вітер (м/с) **3,5**
Вологість повітря (%) **66**
Відчувається **-8°**

п'ятниця, 02.02

Мінлива хмарність
Атм. тиск **756**
Вітер (м/с) **4,2**
Вологість повітря (%) **54**
Відчувається **-10°**

субота, 03.02

Мінлива хмарність
Атм. тиск **760**
Вітер (м/с) **3,7**
Вологість повітря (%) **74**
Відчувається **-8°**

неділя, 04.02

Сильна хмарність
Атм. тиск **761**
Вітер (м/с) **3,4**
Вологість повітря (%) **90**
Відчувається **-4°**

ЦІКАВО

Про банки

● Найстаріший діючий банк в світі — це італійський Banca Monte dei Paschi di Siena. Він відкрився в 1472 році в місті Сієнні. Донедавна вважався швейцарський банк Wegelin & Co, заснований в 1466 році, проте він припинив свою діяльність у січні 2013 року.

● Банки півночі Італії видають фермерам кредити під заставу сиру. Головки пармезану банк зберігає 2-3 роки в спеціальному сховищі, поки вони не дозріють. Якщо сировар не встигає виплатити кредит до моменту дозрівання пармезану, банк продає сир і відшкодовує свої збитки.

● У сучасній Швейцарії діє близько 400 банків, де зберігаються вклади на загальну суму приблизно в 5200000000000 доларів США. Цікаво, що в одному з них існує рахунок на 13 швейцарських франків, відкритий на ім'я В.І. Леніна в 1902 році і досі не спустошений.

● Якщо вірити Книзі рекордів Гіннеса, найбільшим пограбуванням банку є масовий вивіз цінностей з Рейхсбанку Німеччини в 1945 році. Тоді в невідомому напрямку зникла велика частина золотого запасу III Рейху і багато культурних цінностей, викрадених нацистами з європейських музеїв, загальною вартістю приблизно 5000000000 доларів (у перерахунок на сучасні ціни).

ТРАДИЦІЇ

1 лютого – Макара. Від імені ченця IV ст. Макарія Великого, Єгипетського. Життя його пройшло в Єгипті, де він уславився аскетизмом і богословськими працями. Помер у 391 р. В народі цей день називали просто – «Макара» й визначали за ним, якою, власне, буде весна.

● *Якщо погода ясна, то і весна буде красна.*

2 лютого – Юхима. На честь Євфимія Великого, ченця V ст., який вважається отцем Палестинських пустельників. Він заснував Лавру, де ввів суворі правила, мав дар цілителя і чудотворця.

● *У народі побутує думка, що коли на Юхима сонячно, то весна має бути погожою, а якщо хмарно, слід чекати пізніх заметілей.*

3 лютого – Максима, Максимів день. Названий іменем Максима Сповідника, видатного візантійського філософа, богослова і церковно-політичного діяча. Народився він близько 580 р. Був секретарем імператора, потім прийняв чернецтво. Його вчення, що Ісус має дві волі — людську і божественну, утвердилося у православ'ї, і Максима згодом назвали сповідником віри.

● *Якщо на Максима запланована зустріч не відбулася, значить, це до добра – кажуть, що Бог від чогось лихого відвів.*

4 лютого – Тимофія – Напівзимника. Встановлений на честь апостола Тимофія, улюбленого учня і супутника апостола Павла. В Україні цього святого називають Напівзимником, тому що близько дня його пам'яті (за старим стилем 22 січня) припадає половина зими.

● *Багато снігу на Тимофія обіцяє щедрий врожай зернових.*

6 лютого – Оксанин день, Аксентії-Напівхлібниці. Жінки, які носять ім'я Оксана, Ксенія та похідні від нього, святкують свої іменини.

● *Яка Оксана, така й весна.*

7 лютого відзначають день святиителя Григорія Богослова. Встановлено на честь одного із засновників християнської церкви. Народився близько 330 р. За глибокі знання в божественній науці його назвали Богословом.

● *Який день зранку до полудня, такою буде й перша половина наступної зими, а погода з полудня до вечора визначає другу половину.*

ВЛАДА І ГРОМАДА

Варто прочитати

«Актуальні проблеми діяльності постійних комісій місцевих рад» (видання 2-ге, доповнене) – таку назву має книга, яка нещодавно вийшла друком у видавництві «Знання України». Автор – начальник відділу аналітичної роботи, контролю за виконанням рішень та доручень Київської міської ради **В.А. Кулаківський**.

Перше видання, що побачило світ у 2003 році, викликало значний інтерес муніципальної громадськості. Продовжуючи досліджувати тему комісійної депутатської діяльності, автор у другому виданні помістив цікаві і змістовні нові глави. Ґрунтовно викладено розділи «Контрольна функція постійних комісій місцевих рад», «Постійна комісія як виключно колегіальний орган місцевої ради», «Функціональні обов'язки керівного складу постійних комісій ради» та інші.

Нині, часто говорячи про стратегію, забувають про тактику місцевого самоврядування. Автор книги розкриває грані непростого процесу функціонування постійних комісій як депутатських утворень, найбільш чітко до виборців.

Запорукою результативності діяльності головного суб'єкта в системі місцевого самоврядування – рад – є активна діяльність постійних комісій.

Саме тому на часі їх європеїзація. Світовий, зокрема, європейський муніципальний досвід змушує нас по-іншому подивитися на формування їх складу задля перетворення на ефективний інструмент реалізації нормотворчих, контрольних та інших функцій місцевих представницьких органів. На громадських засадах, цілком безоплатно депутати виконують у радах, зокрема у постійних комісіях, значний обсяг суспільно значущої роботи в інтересах жителів. Тобто засідання постійних комісій – це збори неоплачуваних службовців, громадський мікрофорум представників територіальної громади.

Нині українська спільнота вибудовує свою систему комісійної муніципальної культури, що базується на реалізації права громадян України брати участь у місцевому самоврядуванні. Має бути подолане усталене в політичних уявленнях як пересічних громадян, так і міс-

цевих еліт переконання в тому, що постійні комісії є другорядними, допоміжними органами, робота яких малозначуща. Хоча вони функціонально і є органами, скоріше, консультативно-дорадчого змісту та не проводять самостійної політики, ці депутатські утворення виступають головним фігурантом у формуванні позиції ради з усіх питань соціально-економічного та культурного життя територіальної громади.

Книга «Актуальні проблеми діяльності постійних комісій місцевих рад» стане у пригоді для депутатів, їх помічників-консультантів, службовців місцевого самоврядування, експертів, громадських активістів, а також для усіх, хто цікавиться питаннями впровадження демократичних механізмів в управління місцевими справами.

АФІША

Виставки

ПУБЛІЧНИЙ ПРОСТІР МІСТА

Dymchuk Gallery розпочинає 2018 рік виставкою графіки молодих українських художників Крістіни Ярош і Анни Ходькової, які працюють разом як Etching Room #1. На виставці будуть представлені як індивідуальні роботи двох авторів, так і спільні, а також низка знайдених об'єктів, що стали прототипами чи надихнули на створення графічних робіт. У цьому проєкті Ярош і Ходькова досліджують публічний простір міста, з якого за допомогою точності, нюансованості та контрастності графіки виділяють окремі елементи, чи це будівля, чи натовп людей чи емалева табличка часів СРСР.

ПЕРШИЙ ДОСВІД ЕКСПОНУВАННЯ РОБІТ

У Nebo Art Gallery відбулося відкриття Щорічної виставки графіки молодих українських художників «Спадкоємці», що за традицією стане першим проєктом нового року і розпочне виставковий сезон 2018 року. Проєкт відбудеться у партнерстві з Національною академією образотворчого мистецтва та архітектури. В експозицію увійшли роботи, виконані у різних техніках: офорт, гравюра, монотипія, акварель, трафаретний та цифровий друк.

ЖАНЦЕФТИ

БРОДВЕЙСЬКИЙ ДЖАЗ

2 лютого о 19.00 в Будинку архітектора виконувати танцювальний джаз Бродвею буде український колектив, що об'єднав кращих джазових музикантів України. Квартет Руслана Єгорова аранжує класичні джазові твори під оригінальне виконання і створює авторську музику. Кожен учасник квартету – талановитий музикант з багатою історією і послужним списком.

ШАЛЕНІ ТАНЦІ В РИТМІ СВІНґУ

3 лютого о 19.00 великий танцмайданчик Caribbean Club Concert Hall буде здригатися від несамовитих танців! Ray Collins' HOT-CLUB (Німеччина) – свінг-оркестр №1 в Європі знову в Києві! Виступи оркестру поєднують віртуозне виконання музики та яскраве шоу. Ці 9 нестримно талановитих та шалено драйвових артистів досконало виконують музику 40-50-х років – джамп-блюз, свінг, джайв, рок-н-рол. У той самий час у них свій індивідуальний стиль, що вирізняє їх на тлі іншої музики цього стилю... На концертах Ray Collins' HOT-CLUB танцмайданчик вибухає з перших ударів ритм-секції! А самі музиканти відриваються під час виступів на повну.

ТЕАТР

«ІНСТИНКТ»

2 лютого о 19.00 Новий український театр запрошує на чуттєву та містичну виставу Віталія Кіно за творами загадкової Ольги Кобилянської «Інстинкт». Давно не секрет, що відносини чоловіка та жінки будуються в першу чергу на їх інстинктах. Чоловік-мислитель завжди мав на меті задовольнити свої сексуальні потреби та наплодити як можна більше дітей (бажано від різних жінок), а жінка-мати в свою чергу завжди бажала знайти захисника, з яким буде надійно створити родину. А для досягнення цих інстинктивних потреб обидва завжди використовували таку дивну і ефемерну зброю, як КОХАННЯ. Але, якщо все так зрозуміло і просто... Чому ж виникає стільки непорозумінь та розчарувань? Чому ми можемо так легковажно відноситись до зв'язків з одними, а згодом зустріти когось, хто переверне життя і зведе нас з розуму? Що ж все таки стоїть за цим містичним зв'язком? Чому хтось раптом починає проникати у наші сни? Може все ж таки існує щось більше за інстинкти? Може все-таки кохання, це щось інше?...

КАЖУ

«ГРА МОЛЛІ»

Країна: США.
Режисер: Аарон Соркін.
У ролях: Джессіка Честейн, Ідріс Ельба, Кевін Костнер, Джо Кірі, Наталі Крілл, Майкл Сера.
Тривалість: 2 год. 20 хв.
Вікові обмеження: 16 років.

Стрічка розповідає про талановиту 26-річну лижницю олімпійського розряду на ім'я Моллі Блум, яка прославилася як хазяйка найпрестижнішого у Каліфорнії підпільного покерного клубу. Серед її гравців були знамениті голлівудські актори, топові спортсмени, бізнесмени-мільярди і, звичайно, російські мафіозі. Масштабну авантюру, в яку в'язалася Моллі Блум, згорнуло ФБР, заарештувавши дівчину посеред ночі, а єдиними її союзниками залишилися батько та адвокат Чарлі Джеффері.

«ЗМЕНШЕННЯ»

Країна: США.
Режисер: Олександр Пейн.
У ролях: Метт Деймон, Крістен Віг, Лора Денн, Крістоф Вальц, Джейсон Судейкіс, Ніл Патрік Харріс.

Тривалість: 2 год. 10 хв.
Вікові обмеження: 12 років
Обмежений в коштах американець і його дружина вирішують, що жити в крихітному тілі буде легше і дешевше. Разом з натовпом добровольців вони направляються на процедуру зменшення. Та в останню хвилину його дружина передумає...

ПОРАДИ

Як відмити мікрохвильовку

Ось і настала черга привести до ладу мікрохвильовку. «Вечірка» розповідає вам як помити її швидко та ефективно. Головний ворог – це брызки жиру, які важко відмиваються. А ще вони «ховуються» від нас у важкодоступних місцях. Пропонуємо декілька порад, які допоможуть вам почистити мікрохвильовку самостійно:

- Не використовуйте абразивні засоби, оскільки внутрішнє покриття мікрохвильової печі дуже тонке. Забудьте про залісні сіточки, жорсткі губки та агресивні хімічні речовини.
- Якщо у вашій мікрохвильовки є гриль, то його в жодному разі не можна мити. Просто протріть ганчіркою навколо нього і все.

• Використовуйте спеціальні засоби для мікрохвильовки, які не шкодять хвилевідбиваючому шару.

• Розчиніть столову ложку соди в склянці води і поставте у мікрохвильовку на п'ять хвилин (на максимальній потужності). Після виключення протріть всередині вологою серветкою.

• Застосуйте оцет. Змішайте склянку води з половиною склянки 6% оцту і поставте у мікрохвильовку піч. Нагрівайте впродовж п'ятих хвилин, після чого протріть стінки вологою ганчіркою.

• Для очищення приладу підійде лимон. Вичавіть сік з половини лимона та змішайте зі склянкою води. Ємність поставте в мікрохвильовку і потримайте там хвилин десять.

• Можна також використовувати апельсин, мандарин або грейпфрут. Вода випарується й осідає на стінки печі, а ефірні масла розщеплюють жир.

• Крім чистоти ви отримаєте приємний аромат на кухні.

АНЕКДОТ

— Любий, сьогодні я зайшла у твій офіс і взяла із кишені пальта 500 гривень,— каже дружина чоловікові.

— Нічого страшного. Минулого тижня ми переїхали в інший офіс.

***

— Лікарю, у моєї дружини зник голос. Що робити?

— Спробуйте сьогодні повернутися додому о другій годині ночі...

КИЇВ І КИЯНИ

Фото Павла ПАЩЕНКА

ФОТОВЕРНІСАЖ

ГОРОСКОП
5 – 11 лютого

ОВНИ, таємні романтичні інтрижки, що штовхають до зради – спокуса від лукавого. Любов, дружба, секс переплелися в один клубок. Зберігайте вірність постійному супутнику, кохайте його, задовольняйте вимоги та бажання.

ТЕЛЬЦІ на «Голгофі» відповідальності: сім'я, робота, партнерство, поглинають багато сил. Тут події пронизані фаталізмом, формувалися давно. Маневруйте, адаптуйтеся, і не намагайтеся брати верх.

БЛИЗНЯТА розумники нівроку, діапазон інтересів, допитливості колосальний. Модернізація світогляду, духовних цінностей є визначальною, нині висягнули інтелектуального Олімпу.

РАКИ, без гармонізації бажань і можливостей плани летітимуть шкереберть. Живіть у злагоді з бунтівним «Я». Ставтеся з розумінням до вимог оточення, намагаючись побути в чужій шкурі.

ЛЕВИ. На особистому фронті сейсмічна атмосфера. Не дозволяйте себе привласнити. Ви особа впливова, незалежна і маєте запровадити власні правила гри в будь-яких стосунках, а головне підтримувати сімейне вогнище.

ДІВИ, рентген, що пронизує все наскрізь, довкола вас усе таємне стає явним. Сліпі прозрівають, підозри матеріалізуються, ілюзії розвіюються. В результаті вибух емоцій. Тому, якщо спалахнуть конфлікти, особливо на службі, не тікайте від них.

ТЕРЕЗИ, життя це гра, творить, розважайтеся, кохайтеся, все що несе задоволення є вашою рідною стихією. Акторські «маски» для перевтілення мають бути наготові.

СКОРПІОНИ, не наламайте дров, візьміть емоції під залізний самоконтроль, фронт фатальних змін пролягає через дім та роботу, дипломатично балансуйте, делікатно спілкуйтеся з рідними й керівництвом.

СТРІЛЬЦІ фонтанують енергією, вертляві на язик, однак слово не горобець, стежте за мовою, не пліткуйте, вчасно сказане слово має потужну силу, що дає шанс стати «кілером».

КОЗЕРОГИ, формула вашого щастя – правильний баланс «я тобі – ти мені», саме в цьому «торзі» з королевою Реальністю ваш тверезий підхід помножений на винахідливість плюс об'єктивна самооцінка дасть багаті плоди.

ВОДОЛЯМ фортуни-ме лише в гармонійній парі чи в досвідченій діловій команді. Про самостійність забудьте, ви «гравець» не автономний, а колективний.

РИБИ. На службі багато роботи, де ви невтомна робоча конячка, з творчим нахненням тягнете воза із зобов'язаннями і це чудово, винагорода буде еквівалентною.

СКАНВОРД

судно Ноя (Біблія)	консервованний перець з помідорами	гравюра на міді	→					
↓	↓	→	вкриває підлогу					
		→	вид креслення	→				
		→	зворотний бік монети	→				
		→	западина або виступ у стіні	→				
В	е	ч	і	р	н	і	й	зібрана смужка тканини – оздоблення
	розділовий знак	→	орган зору			наркотик	учень Христа	
	↓	↓	руда качка					
	кличка коня Дон Кіхота	хижий птах род. яструбових	↓					
	↓	↓	печера			птах, що спалює себе, а потім воскресає (міф.)	петля на кінці троса	
тополя	тремтяча	→	↓			міжнародна організація	↓	
		↓	↓			перша людина	↓	
		→	спеціальне звання, чин	→				гірка для стрибків (спорт.)
К	и	ї	в	провідник – професіонал	званий вечір		крісло монарха	варення з ягід
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
фейхоа	між зимою і літом	↓	↓			→	Таїланд до 1939 р.	напрямок у сучасному мистецтві
	автомат	↓						
американський страус	↓					↓	корма верхньої палуби судна	герб племені
		→	легка будівля для торгівлі					

Склала Оксана БАРКІНА

Астролог
Любов ШЕХМАТОВА

Читайте нас в Інтернеті: www.vechirniykyiv.com.ua

Засновник: Київська міська рада
Видавець: КП «Вечірній Київ»
Свідоцтво: КВ №15417-3989 ПР від 15 квітня 2009 року
В. о. головного редактора Максим Філіппов

Адреса: 01001, м. Київ-1, вул. Володимирська, 51-б
Телефон: 234-27-59
Факс: 235-01-93
E-mail: vk1906@ukr.net
Передплатний індекс: 37607

Рекламний відділ: вул. Володимирська, 51-б
Тел.: 234-21-84, 234-27-39
Факс: 235-61-48
Відділ розповсюдження та реалізації: Тел. 235-23-34
Онлайн-передплата на сайті ДП «Преса»

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети. Газета публікує також ті матеріали, в яких думки авторів не збігаються з позицією редакції. При передруку посилаються на «Вечірній Київ» обов'язково. Матеріали рубрики «Реклама», «Що турбує», «Газета в газеті» публікуються на правах реклами. Рукописи не рецензуються.
Друк: ТОВ «МЕГА-Поліграф», м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14
Замовлення: 59615 Заг. наклад: 96 000.

